DEN *danske* STJERNE

Januar 1977 · 126. årgang · Nummer 1

DEN danske STJERNE

Organ for JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

Januar 1977
126. årgang · Nummer 1

Det øverste Præsidentskab
Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

De Tolvs råd
Ezra Taft Benson
Mark E. Petersen
Delbert L. Stapley
LeGrand Richards
Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
Boyd K. Packer
Marvin J. Ashton
Bruce R. McConkie
L. Tom Perry
David B. Haight

Rådgivende komité
Howard W. Hunter
Robert D. Hales
L. Tom Perry
O. Leslie Stone

Redaktør af kirkens magasiner
Dean L. Larsen

International Magazines redaktion
Larry A. Hiller, chefredaktør
Carol Larsen, medredaktør
Roger Gylling, designer

Den danske Stjernes redaktion
Jørgen Ljungstrøm, Translation Services
Vodroffsvej 7, DK 1900 København V
Peter Berkhahn, Nyt om Kirken
Porthstr. 5-7, D-6000 Frankfurt/Main 50
Harry Bohler, layout

Tryk
Paul Giese KG, Offenbach/Main

Korrespondenter
Københavns Stav:

Den danske Mission:

Abonnement
Tegnes gennem wards/grensrepræsentanten: 12 numre dkr. 42,00
Nævnte priser er incl. moms og porto.
Betaling over giro 3120988 til Distributions Centret, Smedevangen 9, 3540 Lynge.
United States and Canada: $ 8.00 (surface mail)

Indholdsfortegnelse

For mange år siden fortalte en ældre Navaho indianer, medlem af kirken, mig noget, som jeg har tænkt på mange gange. Han sagde: ,,Dette evangelium er noget, som vi hele livet har prøvet at erindre; nu på én gang kommer det hele tilbage til os. Vore forfædre plejede for længe siden at være sammen med jeres forfædre, men så kom vi til en skillevej et sted med en stor sten i midten. Vi gik den ene vej, og I gik den anden. Vi gik omkring den store sten i lang tid; men nu er vi igen sammen, og vi vil fra nu af altid vandre sammen."

Der ligger dyb forståelse i dette syn på historien om Guds handlemåde med sit folk.

Denne lamanit-bror og jeg har fælles fædre. Og min sjæl bevæges, når jeg tænker på, at i vore årer flyder Herrens udvalgte folks blod — som hos patriarkerne i Det gamle Testamente, f.eks. Adam og Enok og Noa. Jeg bliver ydmyg ved tanken om, at vor fælles fader var Abraham, om hvem det siges, at der ikke var nogen større end ham. Gennem hans sæd har Herren valgt at udføre sine hellige formål på jorden. Isak, en af tidens største profeter, og Jakob, faderen til hele Israels hus, er vore forfædre. Josef, som blev solgt til Ægypten, var en konstant dydig mand, som i sin tid frelste sin fars husholdning. Han er også fader til de fleste medlemmer i kirken i dag, inbefattende efterkommerne af Lehi, Ismael og Zoram.

Jeg har tænkt over adskillelsen af vore veje, da vore fædre begyndte at vandre ad andre stier. Da begyndte, gennem ulydighed og oprør, Mose ord at blive opfyldt: ,,Herren skal slå dig foran dine fjender . . . og du skal blive en skræmsel for alle riger på jorden . . .

Herren skal adsplitte dig blandt alle folkeslagene fra den ene ende af jorden til den anden, og dér skal du dyrke fremmede guder, som hverken du eller dine fædre før kendte til, træ og sten." (5. Mos. 28:25, 64)

Hvor fuldtændigt og gennemført er ikke disse ord blevet opfyldt? For selvom skriften er fyldt med eksempler på

Budskab fra Det øverste Præsidentskab:

Vore stier mødtes igen

SPENCER W. KIMBALL

Herrens tålmodighed med det gamle Israel — hvordan han udholdt deres smålighed, lyttede til deres evindelige klager, afskyede deres urenhed, sukkede over deres ugudelighed og horeri, og græd over deres troløshed — tilsidst afviste hans folk ham alligevel ved deres uretfærdighed og oprør. Derpå tillod Herren, i opfyldelse af sine hellige profeters ord, at de blev adspredt, først én gruppe af Israel, derpå en anden, og så en tredie . . . til jordens fire hjørner: ,,Thi se, jeg byder, at Israels hus skal sigtes blandt folkene, som man sigter med sold, uden at et korn falder til jorden" (Amos 9:9)

Først blev Israels nordlige kongedømme overvundet, og indbyggerne drevet som fanger til Assyrien for nærved 2.700 år siden. Da blev disse mennesker, vore forfædre, der af os er kendt som ,,Israels ti tabte stammer" spredt blandt jordens hedenske nationer for at nedsynke i mørket i eet frafald, der kom til at vare flere tusind år.

Ikke meget mer end hundrede år efter denne første tilfangetagelse, blev Judas sydlige kongerige angrebet af Nebukadnezars hære. Jerusalem blev ødelagt, og dens indbyggere, jøderne, bragt bort i fangenskab. Efter nogen tids forløb fik nogle af dem lov til at vende tilbage, men resten blev spredt rundt omkring i det vestlige Asien. Efter Herren, Jesu Kristi gerning og hans apostles død blev Jerusalem påny ødelagt, og de uretfærdige og oprørske jøder påny drevet fra deres arveland for at vandre hid og did på jorden og afvente Israels indsamling i vor tid.

I året 600 f.Kr. lige før Judas udlændighed, ledte Herren en tredie, kostelig gren af Israels hus ud af Jerusalem. Fader Lehi flygtede fra Jerusalem før dens ødelæggelse og blev af Herren ledet til at oprette sine efterkommeres land på de amerikanske kontinenter. Det var et folk med store og inspirerede ledere. Ikke desto mindre nedsank også de i ulydighed, oprør og ondskab og blev afskåret fra Herrens nærvær for at blive plaget og adsplittet.

Mange, lange århundreder er kommet og gået, siden vore veje skiltes. Utallige mennesker har levet og er døde. Mange kongeriger er opstået og faldet. I verdenshistorien har vi set Herrens indflydelse. Vi har set Israels mange grene vandre hid og did.

Alligevel har Herren ikke glemt Israel, for selvom Israel skulle sigtes blandt alle nationer, sagde Herren ikke desto mindre: ,,Uden at et korn falder til forden" og går tabt. (Amos 9:9) I vor tid har vi set den politiske udvikling, der har beredt vejen for indsamlingen af Juda til det gamle Jerusalem, til deres arveland. Amerikas nyere historie har også vist beredelsen af dette land for evangeliets gengivelse gennem profeten Joseph Smith. Og vi har været vidner til ivrig indsamling af Josefs efterkommere i Det ny Jerusalems land. Vi er selv vidner til opfyldelsen af den store profet Esajas ord:

,,Det skal ske i de sidste dage, at Herrens huses bjerg, grundfæstet på bjergenes top, skal løfte sig op over højene. Did skal folkene strømme
og talrige folkeslag vandre: ,,Kom, lad os drage til Herrens bjerg, til Jakobs Guds hus; han skal lære os sine veje, så vi kan gå på hans stier; thi fra Zion udgår åbenbaring, fra Jerusalem Herrens ord." (Esajas 2:2-3)

Og selvom vi kun har set begyndelsen, så skal arbejdet med at bringe Israel tilbage til Zion udstrækkes til de fjerneste dele af jorden. I denne henseende mindes jeg profeten Habakuks ord: ,,Thi en gerning gør han i eders dage, som I ej ville tro, om det fortaltes." (Hab. 1:5)

,,Se, derfor skal dage komme, lyder det fra Herren, da det ikke mere hedder: ‚Så sandt Herren lever, der førte israelitterne op fra Ægypten!'
men: ‚Så sandt Herren lever, der førte og bragte Israels hus' afkom op fra nordens land og fra alle de lande, til hvilke han havde bortstødt dem!' Og de skal bo i deres land." (Jer. 23:7-8)

Af stor betydning for arbejdet med at indsamle Israel er bestræbelserne på at bringe velsignelserne ved Jesu Kristi gengivne evangelium ud til lamaniterne. For Herrens værk i disse sidste dage kan på ingen måde fulkommes, før disse, den store forjættelses børn, er bragt tilbage og ind i folden. Herren sagde ved sin profet Lehi: ,,Se, jeg siger jer: Jo, de skal atter ihukommes blandt Israels hus; de skal blive indpodet i det sande oliventræ." (1. Nep. 15:16)

Vi er vidner til disse begivenheder. Både lamanit og ikkejøde har set fjernelsen af den store sten, som adskilte os.

Denne proces med at forløse det lamanitiske folk har været langt fra let, specielt ikke for lamaniterne selv. I tusinde år efter afslutningen af Mormons Bog har disse mennesker i åndeligt mørke vandret omkring på de amerikanske kontinenter og på havets øer. De mistede deres skrivesprog, deres høje kultur, og værst af alt, deres kundskab om den levende Gud og hans værk. Efter den hvide mands komme til Amerika, er de blevet nådesløst forfulgt, dræbt og nedvurderet.

Kun det mest ufølsomme menneske kan lade være med at

bedrøves ved tanken om dette folks fald. Og alligevel var det Herrens bestemmelse, at lamaniterne skulle bevares i landet, og at efterkommerne af Josef igen skulle komme i besiddelse af deres lovede arv.
Da jeg som ung mand, boede blandt lamaniter for mere end halvfjerds år siden, var ødelæggelsen af lamaniterne en stærk realitet. Det syntes umuligt for mig, at dette nedbrudte folk nogensinde ville kunne rejse sig fra ødelæggelsen og endnu engang blive et mægtigt folk, sådan som Herren havde lovet. Jeg husker at have læst disse ord af præsident Wilford Woodruff:
,,Lamaniterne vil blomstre som en rose på bjergene. Skønt jeg tror på dette, er jeg villig til her at sige, at når jeg ser den kraft, hvormed nationen prøver at udrydde dem fra jordens overflade, er opfyldelsen af denne profeti, sværere for mig at tro, end alle de guddommelige åbenbaringer, jeg nogensinde har læst. Det ser ud, som om der ikke vil blive nok tilbage til at modtage evangeliet." (*Journal of Discourses,* 15:282)
Og alligevel begyndte Herrens løfter med hensyn til lamaniterne at opfyldes med fremkomsten af Mormons Bog i denne uddeling (se Ether 4:17), og jeg har levet længe nok til at se dem påny begynde at blomstre op og iklæde sig deres smukke klædninger.
Min interesse for indianerne blev næret gennem den patriarkalske velsignelse, jeg fik som en lille fyr på elleve år. Jeg citerer nogle få linier herfra:
,,Du vil prædike evangeliet til mange folkeslag men i særlig grad for lamaniterne, for Herren vil velsigne dig med sprogets gave og magt til at skildre evangeliet i stor enkelthed for dette folk. Du vil komme til at se dem organiserede og vær parat til at stå som bolværk omkring dette folk."
Det kunne hverken en patriark eller nogen anden nogensinde have gættet. For jeg var bare en lille, almindelig bondekrøs, da jeg fik den velsignelse. Der var intet tegn på, at jeg nogensinde skulle gå ud i verden og prædike evangeliet, og sandelig ikke, at jeg skulle komme rundt til næsten alle stammer i verden. Så det er ganske bemærkelsesværdigt, at disse løfter skulle fremkomme på den måde. Det lamanitiske folk vokser i antal og indflydelse. Da navahoerne vendte tilbage fra Fort Summer i staten New Mexico efter et ødelæggende fangenskab, var der kun 9000 tilbage af dem. Nu er der mere end 100.000. Der er nærved 130 millioner lamaniter rundt omkring i verden i dag. De er ved at blive ansvarlige og politisk aktive i deres samfund, hvorend de lever. Deres afbejdsindsats og levestandard forøges.
Kirken er blevet etableret blandt dem, og den vil bestandigt vokse. Der er nu 350.000 lamanitiske medlemmer af kirken. De deltager trofast i deres møder. De har præstedømmet hos sig. Der er grenspræsidenter, kvorumsledere, biskopper, stavspræsidenter og ledere i alle faser af værket blandt dem. De besøger templet og modtager de ordinanser, der er nødvendige for ophøjelse, De er intelligente og trofaste. De er et stort folk og et velsignet folk.
Jeg glæder mig over, at det har været mit privilegium at bringe evangeliet til lamaniterne fra Stillehavet til Atlanterhavet, fra Canadas nordligste grænser til det sydligste af Chile, og på øerne fra Hawaii til New Zealand. Jeg har spist sammen med dem og besøgt disse mine brødre og søstre og har været gæst i deres hjem.
Jeg har truffet nogle, som har været en smule skamfulde over, at de er lamaniter. Hvordan kan det være? Nogle ville hellere betegne sig som nephiter eller zoramiter eller josephiter eller noget andet. Der må bestemt være en misforståelse her. Vil de udelukke sig selv fra de store velsignelser, som Herren har lovet sit pagt-folk? Vil de skille sig af med deres fødselsret? For Herren har selv valgt at kalde disse folk lamaniter — alle de blandede efterkommere af Fader Lehi og Ismael og Zoram og Mulek og andre af dem, der optræder i Mormons Bog. Alle af den bogstavelige lamanitiske sæd. ,,Og også alle, der ved deres frafald var blevet lamaniter." (L.&P. 10:48)
I, som er lamaniter, husk dette: Jeres lamanitiske forfædre var ikke mere oprørske end nogen af de andre grene af Israels hus. Hele Israels sæd deltog i frafaldet og måtte lide den lange periode af år i åndeligt mørke, og kun på grund af Guds nåde er nogle af grenene blevet frelst fra fuldstændig udslettelse — blandingen ikke-jøde og efraimiter først og derpå Josefs lamanitiske rester, for at ordet skulle fuldkommes: ,,de sidste skal blive de første, og de første skal blive de sidste." (Matt. 20:16) I, som er lamaniter, husk: I jeres fortid er der mænd som Nephi og hans bror Lehi. Da de blev kastet i fængsel som missionærer, var de retskafne og fulde af tro på, at skønt de var omringet af ild, ville de ikke kunne brænde. Deres ansigter skinnede som Moses', da han steg ned fra bjerget. Deres forfølgere spurgte: ,,Hvem er det, disse mænd taler med?" Og svaret kom: ,,De taler med Guds engle." (Hel. 5:38, 39) I er et udvalgt folk; I har en strålende fremtid. I kunne eje alle denne jords ringdomme, men I ville være intet i

sammenligning med det, som I kan blive i denne kirke. I kunne regere over mange nationer, men I ville intet have i sammenligning med, hvad I kan opnå gennem det hellige præstedømme, som konger eller dronninger under den Allerhøjeste.

I ikke-lamaniter, som betragter disse jeres brødre og søstre og kun kan se det, som er ,,mørkt og hæsligt" vogt jer! Se ind i jeres egen fortid — enhver af os i vor egen fortid — og I vil finde århundreder af hæslighed og uretfærdighed. Og vend jer så til skrifterne og find ud af Herrens mening om sit udvalgte folk, som lamaniterne tilhører.

Herren sagde: ,,Jeg vil blødgøre ikke-jødernes hjerter, at de skal blive ligesom en fader for dem (de lamanitiske efterkommere af Josef)" (2. Nep. 10:18). En kærlig far afviser ikke sine børn. De er et udvalgt folk, og denne kirke har en vigtig opgave med at gengive dem deres retmæssige arv. Broen over kløften mellem det, som de er, og det, som de vil blive, er at tilvejebringe *muligheder.* Evangeliet giver dem den chance. Den kan vi give dem. ,,Velsignede er de, som vil forsøge at frembringe mit Zion på hin dag, for de skal have den Helligånds gave og kraft, og dersom de holder ud indtil enden, vil de blive ophøjet på den yderste dag . . . hvor dejlige vil de ikke blive på bjergene." (1. Nep. 13:37)

Der er én ting, jeg gerne vil gøre helt klar.

Retten til Amerika er betinget, og kun dem, som efterlever Guds love og tjener ham trofast, kan arve det. Dette land er kun vores, så længe vi efterlever Guds befalinger. Enhver, som skal kunne glæde sig over dette land, må tjene Gud. Ellers vil de blive fejet bort.

Derfor er min appel i dag til alle lamaniterne, polynesierne og indianerne, at efterleve Guds befalinger og vise sig værdige til dette udvalgte land. Og et sidste advarende ord: Bevar jeres styrke for at være i stand til at have et formål. Hav jeres øjne alene rettet mod Guds herlighed. Bevar jeres tro og efterlev evangeliets principper.

Der er måske dem, som vil foregive at være jeres frelsere. De kunne måske indfange jer med deres magtfulde ord og deres mærkelig filosofi. Hvis nogle af deres ledere har motiver, der er selviske og problematiske, så hold jer væk fra dem. Måske vil nogle af dem endog ophidse jer til ukloge handlinger. Vær på vagt over for dem.

Lyt til jeres lovligt valgte ledere og bliv hos dem, der ønsker uafhængighed, lighed og fuld frihed for indianerne alene ved fredelige midler. Kun denne form for succes vil vedvare.

Herren har en altomfattende plan, og jeg er helt overbevist om, at den vil blive gennemført ved hjælp af kirkens programmer. Allerede nu benytter kirken sine reserver til uddannelse af lamaniterne, til at forbedre deres levevilkår og deres sundhed for at bringe dem til kundskab om deres Forløsers evangelium. Jeg har anmodet om forøget missionærarbejde blandt lamaniterne, og jeg er yderst tilfreds med reaktionen. Missionerne hos lamaniterne er de mest aktive og mest produktive af alle, med mange flere omvendte per missionær end i nogen af de andre missioner. Det er ligesom i gamle dage: ,,Og således ser vi, at Herren begyndte at udgyde sin ånd over lamaniterne, fordi de var hurtige og villige til at tro på hans ord." (Hel. 6:36) Vi har nu mange lamanitiske missionærer og jeg er sikker på, at der vil blive mange, mange flere.

Og kan vi ikke udøve vores tro til at udstrække dette værk endnu længere? Enos bad med stærk tro og sikrede sig et løfte fra Herren om, at lamaniterne ville blive bevaret. Hvor vidunderligt ville det ikke være, om en million sidste dages hellige familier hver dag knælede og i tro bad om, at værket blandt disse brødre ville blive fremskyndet, så dørene kunne åbnes.

Lamaniterne må rejse sig pånу i værdighed og styrke for fuldt ud at kunne slutte sig til deres brødre og søstre i Guds husholdning for at fremføre hans gerning som forberedelse til den dag, da vor Herre, Jesus Kristus, vil vende tilbage for at lede sit folk, ved tusindårsrigets begyndelse, når jorden vil blive fornyet og modtage sin paradisiske herlighed, og dens lande blive forenede til ét land. For profeterne har sagt: ,,Levningen af Josefs hus skal oprejses i dette land, og det skal være deres arveland; og de skal bygge en hellig by til Herren, som det fordums Jerusalem; og de skal ikke mere beskæmmes, indtil enden kommer, da jorden skal forgå." (Ether 13:8)

Dette tror jeg fuldt og fast på.

Mormon-dagbøger

Hverdagens oplevelser, gennem efterlevelse af evangeliet og ved at elske Herren, er noget, som indprenter sig i enhver sidste dages helligs hjerte. De er enhvers historie. Del de oplevelser, der har styrket jeres vidnesbyrd, med andre af kirkens medlemmer. Det kan være besvarede bønner, præstedømmets velsignelser, kærlige familiemedlemmers og venners inspiration og belønningerne ved at arbejde i kirkens hjælpeorganisationer. Send dem til ,,Mormon Journal" International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, U.S.A., eller til Den danske Stjerne, c/o Translation Services Department, Vodroffsvej 7, 1900 København V.

Ældste George Lee

,,Jeg kan takke Herren for alle mine chancer"

Af Lawrence Cummins

Ældste George Lee. De halvfjerds første Kvorum, fødtes den 23 marts 1943 af navaho forældre i Towaoc i staten Colorado.

Som barn boede ældste Lee med sine forældre i den hytte med lergulv i et reservat i Towaoc, Colorado, hvor han også var født. Der var ingen elektricitet eller andre moderne bekvemmeligheder. Men der var tolv børn i familien, og alle boede hjemme.

,,Min far var noget for sig selv," siger ældste Lee. ,,Han kunne ikke tale engelsk og levede fuldstændigt sin egen kultur. Han var hyrde, elskede hårdt arbejde og troede ikke på det nyttige i at sove for længe. ,Lad aldrig solen stå op, før I er ude af sengen,' sagde han altid til os.

Far lærte os værdighed og respekt for det modsatte køn. Han tilbad naturen, og selvom han ikke forbandt Guddommen med noget personligt, fortalte han os, at landet, bjergene, dyrene, insekterne og alt, der voksede, var Guds skaberværk, og at det skulle beskyttes, undtagen når man behøvede det som føde. Vi levede i nær tilknytning til alt levende.

Når en klapperslange nærmede sig vores hytte, talte far sagte til den, hvorefter han forsigtigt løftede den op på en pind og bar den omkring hundrede meter bort fra huset, lagde den på jorden og befalede den at holde sig væk, idet han forklarede den, at han ikke mente noget ondt med det. Min far og mor måtte gå 9 km for at hente vand og bære det hjem på skuldrene. Om vinteren, når vandet frøs på mesaen, huggede de isen i stykker og bar den hjem i en sækkelærredspose, hvorefter det blev smeltet til drikkevand på ovnen."

Det var et SDH-ægtepar ved navn Bloomfield, som drev en lille handelsplads ved Mancos Creek i Colorado, som først fik interesseret ældste Lee i evangeliet. Selvom han ikke tilbad Gud den evige Fader, således som han senere kom til at forstå ham, så havde George i vanskelige tider altid bedt til et himmelsk væsen, så længe han kunne huske.

,,Noget, som virkelig har været en stærk og inspireret motivation, var en oplevelse, jeg havde, da jeg som syv-årig havde været syg i tre dage."

Han siger at da sygdommen tog til, henvendte hans forældre sig til medicinmanden om hjælp.

,,Mine forældre taler ikke engelsk," siger ældste Lee. ,,De holder sig helt til navaho, traditionerne."

Medicinmandens forsøg hjalp ikke noget på den syge dreng. ,,I stedet for at gøre mig rask, blev det meget værre," siger han. ,,Efter tre dages forløb gik mit hjerte i stå.

Min far lavede en kiste og klædte mig på til begravelse. Han lagde mig i kisten, lukkede låget til og sænkede mig ned i graven.

Jeg må være vågnet op, da kisten ramte bunden af graven. Jeg begyndte at hamre på kistens låg, og mine forældre fik hurtigt kisten op og åbnet låget.

Det første jeg sagde, var: ,Må jeg få en sodavand!'"

Efter den oplevelse kaldet familien Bloomfield ham for ,,Sodavandsdrengen". Men de var sikre på, at drengens redning ikke var nogen tilfældighed, og at han måtte have et vigtigt stykke arbejde at udrette.

George Lee blev døbt, da han var ni år, og da han var elleve, var han en af de første elever i Indian Placement programmet. Under dette program boede han hos familien Glen Harker i Orem i staten Utah.

Ældste Lee siger, at i sin skoletid ,,tænkte jeg ikke på mig selv som indianer. Jeg voksede op uden at lægge mærke til folks hudfarve. Det var noget jeg havde fra min far, som lærte mig at respektere alle mennesker".

Ældste Lee gennemførte en mission i den sydvestlige indianermission.

I december 1967 giftede ældste Lee sig med en køn pige, Katherine Hettich, af Comache-stammen, og blev viet i Salt Lake Templet af ældste Spencer W. Kimball. Ældste og søster Lee har to sønner, Duane Michael, der er seks år og den fem-årige Chad Thomas, samt datteren, Tricia, der er ti måneder.

Selvom George Lee stadig kun er først i trediverne, er hans akademiske resultater og talrige lederskabsbelønninger højst bemærkelsesværdige, uanset hvordan man betragter

dem. Han har taget magistergrad i undervisning og har netop fuldført sin afhandling for en doktorgrad i pædagogisk administration. I 1974 var han præsident for Ganado College i Ganado i Arizona, et to-årigt kollegium fortrinsvis for indianere.
Hvor vigtigt alt dette er, så er dog det, der kendetegner George Lee mere end noget andet, hans kærlige og fuldkomne tro på Herren. Han er en ydmyg mand og vidner om, at ,,jeg kan takke Herren for alle mine chancer. Jeg ønsker at være et redskab i hans hænder til at gøre godt og være noget for andre."
Ældste Lee har forlængst anbragt kirken og sin familie forud for sin navahoafstamning. Hans nye opgaver som medlem af De halcfjerds første Kvorum og præsident over Arizona-Holbrook missionen vil give ham og søster Lee endnu større mulighed for at hjælpe vore brødre og søstre med at få evangeliets lys.
Lawrence Cummins, der er medredaktør af The Friend, virker som assisterende wardsekretær i Stratford East ward, Salt Lake Highland stav.

Vi betalte vores tiende

AF DANIEL AFAMASAGA BETHAM

Jeg havde netop sluttet mig til kirken og ønskede at betale min tiende, men andre økonomiske forpligtelser tillod det ikke. En af disse forpligtelser var det månedlige afdrag på vores hus og 5 hektar land, som vi havde købt med den klausul, at sælgeren havde ret til at overtage ejendommen, hvis vi undlod at betale endenfor en frist af 14 dage. Men efter i bøn at have bedt om vejledning i hvordan pengene skulle bruges, følte jeg, at jeg måtte undlade at betale mit afdrag og i stedet bruge pengene til at betale min tiende.
Jeg var dybt bekymret over ikke at betale dette afdrag, fordi mange mennesker var ude efter det stykke jord, og ejeren gerne ville have det tilbage, men vi stolede på Herren og vidste, at han ville finde en udvej for os, så vi kunne betale afdraget.
Jeg havde som hobby opdrættet svin og havde haft vanskeligt ved at sælge dem. Nogle få dage efter at jeg havde betalt min tiende, spurgte en mand mig, om han kunne købe syv af vore svin og tilbød mig nøjagtigt det beløb, som vi manglede til at betale afdraget på jorden.
Jeg spekulerede på, hvordan vi fortsat kunne betale tiende og bestemte, at vi måtte skære ned på fødevarer og andre udgifter for at have penge nok til at betale tiende. Men i stedet velsignede Herren os påny. Det er i mit land næsten uhørt at få lønforhøjelse, men jeg blev snart efter velsignet med et løntillæg, der var stort nok til at jeg kunne betale tiende og for første gang begynde at spare lidt op.
Min familie og jeg er virkelig blevet velsignet, siden vi sluttede os til kirken. Jeg virker som andenrådgiver i Apia Samoa West Stake præsidentskabet, og min kone underviser laurbærpigerne og er organist i hjælpeforeningen og søndagsskolen.

Og jeg så et træ, hvis frugt var
eftertragtelsesværdig, og som
gjorde mennesket lykkeligt.
Og det skete, at jeg gik hen og
spiste af frugten, og jeg fandt, at
den var overordentlig sød, sødere
end nogen anden, jeg nogensinde
før havde smagt. Jeg så også, at
frugten var hvid, ja dens hvidhed
overgik alt, hvad jeg nogensinde
tidligere havde set.
Og da jeg spiste af frugten, fyldte
den min sjæl med ubeskrivelig stor
glæde; derfor begyndte jeg at
ønske, at min familie også skulle
nyde deraf, for jeg vidste, at den
var mere attråværdig end al anden
frugt . . .
Og jeg vinkede til dem, og jeg
sagde også til dem med høj røst,
at de skulle komme hen til mig og
nyde af den frugt, som var mere
ønskværdig end al anden frugt.
Og de kom hen til mig og nød også
af frugten.

1 Nephi 8:10-12, 15, 16.

Jeg kunne ikke holde tårerne tilbage

AF TONGA TOUTAI PALETU'A

Emne: Tonga, vidnesbyrd

I præsident Tonga Toutai Paletu'as patriarkalske velsignelse fremgik det, at han var ,,født langt væk fra de centrale Zions stave i en viis hensigt . . . for at fremme værket på jorden og for at tjene sine medmennesker". Lige fra han sluttede sig til kirken i 1942 har dette været mønsteret i hans liv.
I mange år underviste præsident Paletu'a i offentlige skoler i Tonga. Derefter begyndte han i 1955 at undervise i kirkens skoler. Han blev hurtigt chef for religionsafdelingen ved kirkens skoler i Tonga, hvor han tjente indtil 1974 samtidig med at være stavspræsident. På det tidspunkt blev han af præsident Spencer W. Kimball kaldet som præsident over Tonga Nuku'alofa missionen. Da han hørte præsident Kimball i telefonen, siger præsident Paletu'a: ,,blev jeg så bevæget i hjerte og sjæl, at jeg ikke kunne holde tårerne tilbage. Jeg følte vederkvægelse i hele kroppen."
Præsident Paletu'a bærer vidnesbyrd om, at han ,,uden tvivl ved, at Mormons Bog er endnu et vidne om Frelseren, Guds Søn, Jesus Kristus, kirkens overhoved. Mormons Bog indeholder evangeliets fylde og mine forfædres sande historie. Dette folk er af mennesker blevet kaldt tonganesere, men jeg er stolt over at bruge det navn, som Herren har givet os — lamaniter. Min hud er måske brun og mørk, men jeg ved med sikkerhed, at mit blod er rent og fuldkomment, for det er Nephis, Lehis, Josefs, Jakobs, Isaks og Abrahams blod.
Det er mit mål at få mine brødre til at spise af Livets Træ, sådan som min stamfader Lehi begærede det af sine sønner. Jeg ønsker, at mit folk skal spise af det træ, jeg vil bringe en Mormons Bog til ethvert hjem i dette land og til alle Lehis børn, både adelige og borgelige, til Israels hus, vor himmelske Faders elskede børn, så alle kan blive samlet i Zion."

Det første af den genoprettede kirkes historie virker som et paradoks m.h.t. kirkens lederes interesse for de amerikanske indianere og de større lamanitiske grupper i landene. Denne interesse synes ved første blik slet ikke at stå i forhold til den mulige betydning disse mennesker kunne få for kirkens udvikling og dens skæbne.

De første kirkelederes syn på vor tids lamaniter var optimistisk og helt i modstrid med den tids almindelige opfattelse. På en tid da indianerne blev regnet for ,,uddøende amerikanere", og hvor der ganske enkelt blev udlovet præmier for deres ødelæggelse i nogle stater og territorier, forudsagde kirkens ledere en strålende fremtid for dem.

Da den nyligt oprettede kirke kæmpede for at oprette sin organisation og i høj grad havde brug for erfarne og kvalificerede ledere, rettedes dens første formelle missionærekspedition, ikke mod de lovede befolkningscentre i de nordøstlige stater, men mod de halvciviliserede indinaerstammer i vestlige områder. Denne indsats krævede helt og fuldt to af de mest prominente ledere i kirken, Oliver Cowdery og Parley P. Pratt, hvorved de i et stykke tid helt forhindredes i at yde deres bidrag til kirkens centraladministration.

For den tilfældige, samtidige betragter må denne tilsyneladende interesse fra kirkens lederes side for et indesluttet og afvist folk have syntes noget ulogisk og frugtesløst. Selv nogle af

Blandede skæbner, lamaniterne og de sidste dages hellige

AF DEAN L. LARSEN

Emne: Mormons Bog, lamaniterne

præstedømmets ledere mente, at kirkens missionærindsats blandt lamaniterne repræsenterede en udfordring til deres tro.

Ældste Wilford Woodruf sagde den 12. januar 1873:

,,Lamaniterne vil blomstre som en rose på bjergene. Skønt jeg tror på dette, er jeg villig til at sige her, at når jet ser den kraft, hvormed nationen prøver at udrydde dem fra jordens overflade, er opfyldelsen af denne profeti, sværere for mig at fatte, end alle de guddommelige åbenbaringer, jeg nogensinde har læst.

Det ser ud, som om der ikke vil blive nok tilbage til at modtage evangeliet. Men uden hensyn til disse mørke udsigter vil hvert et ord, som Gud nogensinde har sagt, blive opfyldt, og lamaniterne vil, lidt efter lidt, modtage evangeliet." (*Journal of Discourses,* 15:282)

Skønt lamaniternes fremtid syntes mørk for hundrede år siden, retfærdiggøres i vor tid den tro og det udsyn, som Joseph Smith og hans efterfølgere udviste med hensyn til disse Herrens udvalgte folk.

Historien, der begynder seks måneder efter kirkens organisation med den mission, som Oliver Cowdery, Parley Pratt, Peter Whitmer og Ziba Peterson udførte hos lamaniterne, er fascinerende. I dens kapitler ses glimt af håb og skuffelser, udholdende tålmodighed og lidt efter lidt også af resultater. De sidste og mest dramatiske kapitler mangler endnu at blive skrevet. Det er et enestående trosfremmende element i kirkens almindelige historie. Dets grundlag er på en interessant måde sammenspundet med de profetiske løfter — det har holdt sig gennem årene siden Det gamle Testamentes tid — til resterne af et folk, med hvem Herren gjorde ubrydelige pagter. På den måde var ældsterne Cowderys, Pratts, Whitmers og Petersons missioner begyndelsen til et umådeligt drama, der har umådelig betydning for det forløsende arbejde, der skal udføres af Herren og hans tjenere i denne afsluttende evangelie-uddeling.

Sidste dages hellige, som forstår Mormons Bogs oprindelse og indhold, bør ikke have svært ved at påskønne og forstå, hvorfor Joseph Smith var så fast besluttet på at påbegynde forløsningsværket blandt sin tids lamaniter. Han havde fra guldpladerne oversat titelsiden til Mormons Bog. Denne titelside inbefatter følgende påbud, som må have gjort et levende indtryk på den unge profets sind og sjæl:

,,Beretningen er derfor en forkortelse af Nephis folks optegnelser og af lamaniternes, som er en levning af Israels hus . . ."

Herren havde eftertrykkelig godkendt denne forordning i en åbenbaring til Joseph Smith efter tabet af det oversatte manuskript, som han havde udlånt til Martin Harris: ,,Og dette vidnesbyrd skal komme til lamaniternes, lemueliternes og ismaeliternes kundskab, de, som er nedsunket i vantro som følge af fædrenes ugudelighed . . .

Og netop i dette øjemed er disse plader blevet bevaret, som indeholder disse optegnelser." (L.&P. 3:18-19)

Tænk på det ansvar, som Joseph må have følt over for dem, som havde bevaret de nephitisk-lamanitiske optegnelser. Formålet med hans liv og skæbne blev så sammenfiltret med deres, at de må have forekommet ham at være hans samtidige. Tænk blot på, hvor tungt disse ord, som Nephi udtalte, må have hvilet på hans samvittighed:

,,Og da skal de overblevne af vor sæd få kundskab om, hvorledes vi kom ud

af Jerusalem, og at de nedstammer fra jøderne.
Og Jesu Kristi evangelium skal forkyndes blandt dem, og således skal de atter komme til kundskab om deres forfædre og ligeledes til kundskab om Jesus Kristus, der fandtes blandt deres fædre." (2. Nep. 30:4-5)

Enos' lidenskabelige bøn må også have efterladt et dybt indtryk på Joseph Smith:

,,Og efter at jeg, Enos, havde hørt disse ord, begyndte min tro på Herren at blive urokkelig, og jeg bad til ham mange gange med megen inderlighed for mine brødre, lamaniterne . . .
Og jeg havde tro, og jeg anråbte Gud, om han ville bevare optegnelserne; og han gjorde pagt med mig, at han ville overbringe lamaniterne dem i sin egen bestemte tid." (Enos 11, 16)

Moronis største bekymring, da han indførte sine sidste optegnelser i sit folks historie, var de lamaniter, som ville forblive på deres landområder til de sidste dage. I begyndelsen af det sidste kapitel i den bog, som bærer hans navn, gør han det klart, til hvem han retter de rystende udfordringer og løfter, som vi nu så frit anvender på alle, som får lejlighed til at læse Mormons Bog: ,,Nu skriver jeg, Moroni, noget efter hvad der synes mig bedst; og jeg skriver til mine brødre, lamaniterne . . ." (Moroni 10:1)

Joseph Smith selv havde ikke megen lejlighed til direkte at belære efterkommerne af folkene fra Mormons Bog. Ved en bestemt lejlighed fik han dog besøg af indianerhøvdingen Keokuk. Det var i sommeren 1841 i Nauvoo. Keokuk var ledsaget af Kiskukosh, Appenoose og omkring et hundrede høvdinger og krigere fra Sac and Fox stammerne og deres familier. Ældste B. H. Roberts beretter om dette besøg:

,,Præsident Smith talte i lang tid til indianerne om det, som Herren havde åbenbaret til ham om deres forfædre, og fortalte om det løfte, der findes i Mormons Bog med hensyn til dem . . . Hvor må ikke deres hjerte have svulmet, mens de lyttede til profeten, der fortalte deres forfædres historie — deres oprejsning og fald; og de løfter, der blev givet dem om forløsning fra deres faldne stade!"

I henhold til ældste Roberts svarede Keokuk Joseph i en tale, hvori han bl.a. sagde: ,,Jeg har en Mormons Bog i min wigwam, som du gav mig for mange måner siden. Jeg tror, at du er en stor og god mand. Keokuk ser streng ud, men jeg er søn af Den store Ånd. Jeg har hørt dit råd. Vi har i sinde at holde op med at strides og følge den gode tale, som du har givet os." (*A Comprehensive History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,* 2:88-89)

Noget af det første missionærarbejde, som blev foretaget uden for USA og Canada, var rettet mod det lamanitiske folk. I 1844 åbnedes en mission på Selskabsøerne. Missionærerne blev forvist fra øerne i 1852 af den franske regering men fik i 1892 lov til at vende tilbage.

Missionen i Hawaii blev åbnet i 1850, og flere år senere blev arbejdet udstrakt til lamaniterne på New Zealand. Alle disse missioner viste sig meget frugtbare.

I 1851 rejste de første missionærer, ældsterne Parley P. Pratt og Rufus Allen, til Sydamerika, hvor de havnede i Valparaiso i Chile og fandt landet midt i en borgerkrig.

Ingen permanent mission blev oprettet, og missionærindsatsen i Sydamerika blev udskudt til 1925, da ældste Melvin J. Ballard, ledsaget af ældsterne Rulon S. Wells og Rey L. Pratt, knælede i en lille skov af hængepile nær bredden af Rio de la Plata i Buenos Aires i Argentina og indviede Sydamerika til forkyndelsen af evangeliet. I sin bøn henviste ældste Ballard til det arbejde, som ville blive udført blandt lamaniterne i de sydamerikanske lande.

,,Og vi bad også om, at vi måtte begynde at se opfyldelsen af de løfter, der findes i Mormons Bog, til de millioner af indianere, som er efterkommere af Lehi i dette land, til de mennesker, som så længe har været undertrykte, som har haft mange lidelser og vanskeligheder på grund af synd og overtrædelser, således som profeterne i Mormons Bog forudsagde . . .
Oh, Fader lad din Ånd påvirke dem og vise dem sandheden i alt dette, når vi og dine tjenere, som skal følge efter os, vil bære vidnesbyrd om dine kostelige løfter til denne del af Israels hus."

I sin rapport om disse hændelser, tilføjede ældste Ballard denne bemærkning: ,,Hver enkelt af brødrene talte kort . . . De velsignede hinanden og følte at mange europæere i det land ville modtage evangeliet som følge af denne missions åbning, men at det store værk først og fremmest ville blive gjort for indianerne. Det blev en vidunderlig dag." (*Sermons and Missionary Services of Melvin J. Ballard* siderne 96-97, af Bryant S. Hinckley. Salt Lake City 1949)

Ved kirkens generalkonference i 1879 blev tre missionærer kaldet til at åbne en mission i Mexico City. Et tidligere forsøg (1876) på at oprette en mission i Mexico var ikke lykkedes. Senere forekom der afbrydelser i arbejdet som følge af revolutionen i Mexico. Ikke desto mindre er missionerne i Mexico nu blandt de mest frugtbare i verden, og en stor procentdel af dem, der er blevet medlemmer af kirken i Mexico kan hævde at være lamaniter. Folketællingen i 1960 i det land viste, at omkring 26 millioner af folket dengang var af indiansk afstamning.

Selvom mange andre missionærbestræbelser blandt lamaniterne i Nord- og Syd-amerika og på Stillehavsøerne er resulteret i usædvanlig succes gennem årene, er de mest dramatiske begivenheder under kirkens arbejde blandt lamaniterne forekommet i løbet af de sidste tyve år. Meget af den nyeste udvikling er for en stor del blevet motiveret af præsident Spencer W. Kimball, som i en lang årrække virkede som formand for Church Indian Committee (kirkens komité for indianske anliggender).

Et udstrakt uddannelsessystem er blevet udviklet overalt på Stillehavsøerne, i Mexico, Mellemamerika og Sydamerika. Lige ved 16.111 elever går i kirkeejede skoler i Chile, Peru, Bolivia, Paraguay, Mexico, Fiji, New Zealand, Western Samoa, Tahiti og Tonga. Langt de fleste af disse elever er af laminitisk afstamning. De får her lejlighed til at udvikle deres talenter og lederevner, hvilket vil være af stor betydning for den stærke vækst som kirken forudser i disse områder.

Foruden de nævnte unge mennesker, som går i kirkens skoler de nævnte steder, er andre 13.000 lamanitiske unge tilmeldt seminar-klasser i forbindelse med deres undervisning i offentlige skoler i USA og Canada. Omkring 1500 går på Brigham Young University i Provo i Utah og dets filial i Laie på Hawaii.

I dag er der organiseret over tredive stave i kirken i områder, hvor medlemmerne for størstedelen er lamaniter. Missionærarbejdet blandt disse mennesker går raskere end nogensinde før. Man regner med, at der i kirken nu findes 350.000 medlemmer, som er af lamanitisk afstamning. Det er en smule over 10% af kirkens samlede medlemstal.

For helt at kunne forstå profetien om disse ting, må man pånv vende sig mod de inspirerede forudsigelser i Mormons Bog. Frelseren selv sagde til vore dages lamaniters forfædre, da han virkede blandt dem i Amerika: ,,Og på den dag skal så Faderens værk begynde, ja, når dette evangelium skal prædikes blandt de overblevne af dette folk. Sandelig siger jeg jer: På den dag skal Faderens værk begynde blandt de spredte af mit folk, ja, selv blandt de tabte stammer, som Faderen har ført ud af Jerusalem. (3. Nep. 21:26)

Og idet Mesteren citerede Esajas' ord, fortsatte han: ,,Thi bjergene viger, og højene rokkes, men min kærlighed viger ikke fra dig, ej heller skal pagten med mit folk rokkes, siger Herren, din Forbarmer." (3. Nep. 22:10)

Ældste Wilford Woodruff gav udtryk for vanskelighed ved at acceptere disse porefetier for et hundrede år siden, således som det allerede er blevet citeret. Men i lys af den nyere tids udvikling er det ikke vanskeligt at se, hvordan Herren har virket og stadig virker for at genrejse efterkommere af folkene fra Mormons Bog til deres plads blandt Israels stammer. De første brødres tro er ved at blive retfærdiggjort.

Selvom betydelige fremskridt er opnået, står vi kun ved morgengryet af lamaniternes dag. En stor gerning må endnu udføres af Herrens folk for at opfylde alt det, som Mormons Bogs profeter og vor tids kirkeledere har forudsagt. Et profetisk bånd sammenkæder de lamanitiske og de sidste dages helliges skæbne. Ikkejøder og lamaniter, som holder sig til Gud, har fået de samme løfter, med henvisning til vor tid, da gengivelsen af evangeliet ville ske blandt de ikkejøder, som skulle eje dette land: fortalte Herrens engel Nephi: ,,Og det skal ske, at dersom nationerne vil lytte til Guds Lam den dag, da han giver sig tilkende for dem i ord og tillige i kraft, ja i sandhed til at tage deres anstødssten bort,

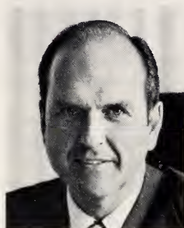
og dersom de ikke forhærder deres hjerter mod Guds Lam, vil de blive regnet blandt din faders sæd, ja, de vil blive regnet til Israels hus, og de skal blive et velsignet folk i det forjættede land evindelig, de skal ikke mere bortføres i fangenskab, og Israels hus skal ikke mere omstyrtes." (1. Ne. 14:1-2)

Dean L. Larsen er direktør for kirkens tidsskrifter og Instructional Materials for the Church, og virker også som regional repræsentant for De Tolv.

Spørgsmål og svar

Svarene er beregnet som hjælp til bedre forståelse men er ikke officielle bekendtgørelser om kirkens lærdomme.

,,Nogle af mine venner mener, at det er tilladeligt at drikke vand, når de faster. Er det rigtigt?"

Russell M. Nelson, hovedpræsident for søndagsskolen:

Faste er noget meget personligt, som sædvanligvis udføres med et bestemt formål for øje. Derfor styrer fastens formål og den enkeltes særlige forhold fastens motivation og natur.

De fleste af os faster som medlem af kirken og efter dens lov om faste. Sagt i almindelighed er der tre formål med en sådan faste. For det første for at forøge den individuelle ydmyghed og åndelighed. Dernæst for at skaffe hjælp til de trængende ved at bidrage med fasteofre, der svarer til værdien af den mad, vi ikke har spist. Og for det tredie for de fysiske fordele, man kan opnå derved.

I *Instruktions-håndbog for kirkens ledere* (1968-udgaven) læser vi: ,,En passende iagttagelse af fastedagen består i at afstå fra mad og drikke ved to på hinanden følgende måltider, at overvære faste og vidnesbyrd- mødet og skænke et rigeligt bidrag til biskoppen til brug for dem, der er i nød." (Side 27) Her er altså indtagning af vand ikke tilladt under fasten.

Men lad mig straks advare — mod den vildledende tankegang, at hvis en smule af noget er godt, så er en mængde af det bedre. Det utilrådelige ved forlænget faste forklaredes temmelig udførligt i juni 1972, i *Bulletin for Præstedømmet.* Det hedder her: ,,Vi har fået oplysning om, at flere af medlemmerne gennemfører en overordentlig langvarig faste. Det er ikke tilrådeligt, at de gør dette. Hvis der er et særligt anliggende, de skal faste for, er det tilstrækkeligt, at de faster én dag og derpå går til Herren i ydmyghed og beder om hans velsignelser." Derudover har Joseph F. Smith klogeligt givet dette råd: ,,Mange er svage, andre har et skrøbeligt helbred, og atter andre ammer. Det forlanges ikke at sådanne mennesker faster. Forældre bør heller ikke tvinge deres små børn til at faste." (*Gospel Doctrine,* side 244)

De rigelige bidrag til biskoppen forstås som prisen på mindst to måltider. Et rigeligt offer, der således reserveres og indvies til de fattige, virker forædlende på sjælen og hjælper hver enkelt til at udvikle barmhjertighed, et af de ædleste, menneskelige karaktertræk. (Se 1. Kor. 13)

De personlige fordele, der kommer af at faste, er betydelige. Skrifterne fortæller os, at en særlig slags ondskab ,,kun farer ud ved bøn og faste" (Matt. 17:21). Åndens herredømme over legemets appetit styrkes af fastens mentale disciplin. Kraften styrker os i vor kamp mod andre fristelser, der kommer af fysisk appetit. der, hvis den lades ukontrolleret, ville være ødelæggende for vort velbefindende. Selvom nogle er underkastet en fysik, der forhindrer faste, så vil de fleste mennesker ikke være undskyldt på dette grundlag. For mig bringer en heldigt gennemført fasteperiode med undladelse af at spise og drikke på fastedagen en grad af selvtillid. Fasten er et virkeligt bevis, over for én selv og over for Gud, på vor taknemmelighed over hans gave til os, i form af helbred og styrke, som tillader os at kunne faste. Det er sandelig et stort privilegium og en velsignelse.

,,Vi hører så meget om familiebånd i livet herefter, men vil vi også være i stand til at komme sammen med vore venner?"

Harold Glen Clark, præsident for templet i Provo, Utah

Efter afslutningen af vort jordiske liv, mødes vi alle i den verden for ånder, der har forladt det dødelige legeme.

(Se Alma 40:11) Her kan vore slægtninge og venner underholde sig med hinanden under visse betingelser, nogenlunde som her på jorden (se *Profeten Joseph Smiths Lærdomme,* side 427) Denne åndeverden er et sted, hvor man venter, arbejder, hviler og lærer. Her vil de fleste af os opholde os, indtil vi er rede til vor opstandelse, vor endelige forløsning og domfældelse. Bagefter vil vi, efter vore oplevelser i åndeverdenen, komme til menneskets endelige og evigtvarende bestemmelsessted. Det sted bliver det rige, ved hvis love vi har levet. Det kan kaldes vort livs evige hvile. (Se L.&P. 76:89, 107-112)

Hvem er det så, der vil møde hinanden i den kommende åndeverden?

Bibelen fortæller os, at Jesu Ånd kom til denne åndeverden, efter at han var død på korset. Den angrende røver, som døde på korset på samme tid fik fortalt, at han den dag ville være i paradiset sammen med Jesus (Luk. 23:42-43). Derfor synes det, som om de retfærdige, de knapt-så-retfærdige, og de ligefrem onde mennesker allesammen il komme i den samme åndeverden. Den verden har forskellige opholdssteder. For eksempel vil de, som var ulydige i Noas dage, være i den verden. Peter fortæller os, at da Kristus havde lidt døden, og hans legeme var anbragt i graven, gik han til de ånder, som havde været i forvaring, og prædikede for dem (1. Peter 3:18-20, 4:6) *Gospel Doctrine,* siderne 472-76; L.&P. 76:73-74)

Vi ved således, at de retfærdige vil være sammen i åndeverdenen og også besøge og forkynde evangeliet for de venner, som ikke har levet retskaffent. Imidlertid kan de uretfærdige ikke komme dér, hvor de retfærdige opholder sig. Der er en begrænsning eller et indelukke for vore venner, som har været ulydige eller onde, indtil det tidspunkt, hvor de viser tro på Kristus, omvender sig, accepterer stedfortrædende dåb og bliver værdige til et bedre sted end dette åndelige fængsel.

Præsident Joseph F. Smith sagde, at han i et syn så de ånder i forvaring, som var druknet i syndfloden på Noas tid. De blev besøgt af trofaste præstedømmemedlemmer, som belærte dem om evangeliet. Tempelarbejde for de ulydige og andre skulle udføres her på jorden. Således ville de få lejlighed til at acceptere eller afvise disse nyttige og nødvendige guddommelige ordinanser.

Svaret på spørgsmålet, om vore venskabsforhold i denne åndeverden, er at de retskafne, som dør, nyder godt af et mere udbredt samkvem i åndeverdenen end de, som ikke har levet retskaffent. Vi vil kunne omgås alle vore venner, hvis vore hensigter er gode og vi har været retskafne. De uretfærdige kan, ved tro på Herren, Jesus Kristus, ved omvendelse og gode gerninger, dermed også godtagelse af stedfortrædende dåb, bryde alle den ondes lænker og slutte sig til en mere retskaffen kreds af venner i åndeverdenen. Indtil det sker, er de bundet til ophold et bestemt sted.

Når vi drager fra åndeverdenen efter vor opstandelse, vil vi komme til et bestemt opholdssted. De, som fortjener en fylde af, hvad vor Fader i Himmelen har tilbudt gennem evangeliet på jorden og i åndeverdenen, vil få personligt ophold hos ham i det højeste rige i den celestiale herlighed. De, der fortjener et rige mindre end dette, vil aldrig få ophold i hans nærvær. Hvis vore venner befinder sig i et lavere rige, og vi opholder os i Faderens nærvær, kan vi besøge dem, men de kan ikke komme til det sted, hvor vor himmelske Fader opholder sig. (L.&P. 76:77-88, 109-112) Den begrænsede omgangskreds, der bliver dem til del, som kommer i de lavere riger, bør få os til at tænke alvorligt over hvilken indstilling og hvilke følelser, der egentlig behersker os. Vore handlinger bestemmer, hvad vi tænker og til sidst, hvilke venner vi vil have i evigheden. De følelser, vi har i dette liv, forandrer sig ikke, fordi vi dør. Hvorsomhelst vi er, kræver det en egen indsats at opbygge karakter. Der findes ingen let vej til tro, omvendelse og gode gerninger. (Se Alma 34:34) Hvor vigtigt er ikke denne smule tid, vi har her på jorden?

Disse begrænsninger af friheden, som Herren taler om, er noget naturligt. Vor indstilling og vore handlinger giver os en adfærd eller en ånd, der betinger og afgør vort stade langt mere end stenmure. Denne ånd befrier os eller gør os ligegyldige eller begrænser os. For eksempel siger profeten Mormon, at de, som er urene, ville være mere ulykkelige ved at prøve at leve sammen med de hellige og retfærdige end de ville være i samkvem med dem, som er urene. (Se Mormon 9:4) Det synes kun naturligt, at vi ville føle os bedre tilpas og lykkelige sammen med dem, som vi har noget tilfælles med. Det svarer helt til forholdene her på jorden (L.&P. 130:2). Astronauter kan bevæge sig kluntet omkring i begrænset tid under ubehagelige forhold på månen, men de er altid glade for at vende tilbage til jorden.

Kristus fortalte os om det bånd, der binder sande venner sammen. Han talte om det dengang, han blev afbrudt af sine disciple med en besked om, at hans mor og brødre ledte efter ham. „Hvem er min moder og mine brødre?" sagde han. Og idet han så på sine disciple omkring sig, sagde han så: „Se, her er min moder og mine brødre! Den, som gør Guds vilje, er min broder og søster og moder." (Mark. 3:31-35) Selvom vi har slægtskabsforhold ved blodets bånd og forpligtelser over for vore slægtninge, så bliver vi ikke rigtigt brødre og søstre for evigt, og, må vi tilføje, virkelige venner, *før vi udfører vor himmelske Faders vilje.* Ved at gøre hans vilje knyttes evige venskaber med Gud og de ædleste af hans børn.

Med hensyn til familierne i livet herefter, så er familieenheden indstiftet af Gud og har mulighederne for den højeste grad og det største omfang af venskab og kærlighed. Kun et højtideligtholdt tempelægteskab giver fuldendt venskab. Kun ved det sande familielivs privilegier og forpligtelser kan man arve den højeste form for venskab og herlighed i Det celestiale Rige. (Se L.&P. 132:19-24) Vor himmelske Fader er vor bedste ven. Han er Fader til vore ånder. Vi har derfor også en moder til vor ånd, samt åndelige brødre og søstre. For at blive ham lig, må også vi blive fædre og mødre, viet på den måde, han har ordineret det, i hans hellige tempel. At leve i en familie på den måde, som Gud har sagt, betyder at have flest muligt gode venner og gode ting at tale om og dele med hinanden i al evighed.

Venskab er således et helt fundamentalt princip i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, udformet som profeten Joseph Smith sagde: „til at revolutionere og kulti-

(fortsættes på side 23)

Illustreret af Sherry Thompson

Jeg ved, at han lever

En sandfærdig historie

AF ALICE STRATTON

Jeg havde den mærkeligste følelse, da hele familien tog afsted til kirke uden mig. Far og mor gjorde ikke nær så meget ud af det, som jeg havde ventet, då jeg, lige før det var tid at tage afsted, sagde: ,,Jeg vil ikke gå til møde idag".

,,Nåda!" sagde bedstemor og løftede det ene øjenbryn.

,,Hvorfor ikke, er du syg?", spurgte mor.

,,På en måde", svarede jeg. ,,Jeg er syg af at lytte til lange og kedelige taler."

,,Nåh, det lyder, som om vi her har en bare-halvvejs mormon", bemærkede far.

,,Jeg er ikke en bare-halvvejs mormon", protesterede jeg. ,,Jeg er mormon hele tiden."

,,Dit vidnesbyrd forekommer mig at være noget usikkert", svarede far.

,,Hvad har et vidnesbyrd at gøre med, om jeg går i kirke, når alt kommer til alt?" spurgte jeg.

,,Alt muligt", brød min søster Laura ind. ,,Hvis man ved, at evangeliet er sandt, så prøver man at gøre det, der forventes af en."

,,Øv, hvor du prædiker", indvendte jeg.

,,Hvad vil du gøre, mens vi er i kirke?" spurgte mor.

,,Jeg vil lege med Joyce og Joan og deres fætre."

,,Mødet er forbi klokken sytten. Du kan lege med dem bagefter", foreslog mor.

De så allesammen på mig, som om jeg havde to hoveder. Jeg var flov. Kunne jeg ikke for en gangs skyld få lov til at være anderledes? Jeg kendte en masse fyre, som ikke skulle gå i kirke, og deres forældre gik heller ikke.

,,Hvis vi venter til efter kirke, kan vi ikke nå at blive færdige med hytten nede ved floden", forklarede jeg.

Mor sukkede, idet hun rystede på hovedet: ,,Så far har altså ret. Vi har en bare-halvvejs mormon i familien."

En smule såret spurgte jeg: ,,Hvad mener du med det?"

,,Tænk du selv over det", svarede hun.

Og så tog familien afsted til kirken uden mig. Jeg var lige ved at løbe efter dem, da de gik ud gennem havelågen, men så hørte jeg Laura sige: ,,Hun kan slet ikke undvære mødet. Hun indhenter os, før vi kommer hen til hjørnet".

,,Nå, det tror hun! Jeg skal vise hende", tænkte jeg.

For at overvinde mine betænkeligheder, skiftede jeg hurtigt til noget gammelt tøj. Joan og de andre kaldte allerede på mig over hegnet.

Jeg havde allermest lyst til at råbe til dem: ,,Jeg tager ikke med". Men i stedet for mødte jeg dem ved lågen.

Det plejede at være spændende at gå ned til floden, men idag var der ikke noget ved det. Der var stadig tid nok til at forandre mening og tage i kirke sammen med mine forældre, selv om de tog tidligt afsted.

Mens jeg stod dér og tænkte over det, spurgte Joyce: ,,Nåh, hvad tænker du på? Er din gamle kat død, eller sådan noget?"

,,Selvfølgelig, dumrian. Lad os så komme afsted", svarede jeg beslutsomt.

Jeg havde ikke megen lyst til at gå, så jeg løb forud og fik de andre piger til at løbe efter mig. Da vi kom til floden, var vi helt stakåndede.

,,Så det er floden! Hvad særligt er der ved den?", tænkte jeg. Det er jo ikke andet end en grøft med en smule vand i! Og jeg, der troede, det ville være noget særligt!"

Solen skinnede varmt, mit tøj klæbede til kroppen, og der var kommet en sten i den ene sko. Pludselig skreg Joyce: ,,Se dér! Nogen har maset vores hytte."

Og det var rigtigt nok! Alt vores hårde arbejde med at skære pilegrene af og anbringe dem var spildt. Hytten var en ruin.

Skuffet lod jeg mig falde ned på en stor sten i skyggen af et piletræ og rystede sten ud af skoen. En myg, der ikke var til at vifte væk, summede i ørerne.

,,Hvem gider også interessere sig for pilekvisthytten?" sagde jeg kort for hovedet.

Indigneret og med hænderne i siden stod Joan foran mig. ,,Hør nu her! Der *er* noget i vejen med dig. Hvad er det? Du var den, der syntes, at det var så vigtigt med den hytte."

,,Årh, jeg har det udmærket", sagde jeg. ,,Jeg skal bare tænke lidt i kan jeg ikke få lov til det? Hvorfor ikke lade mig være, og leg lidt med jer selv?"

,,Jo . . . kom her, piger! Lad hende bare sidde her og kukkelure", sagde Joan til de andre. ,,Den sidste i floden er en sumpskildpadde!"

Så blev der en ståhej, idet pigerne smed sko og strømper, og så var jeg alene tilbage.

Jeg sad og tænkte. *Hvis jeg har brug for et vidnesbyrd, så må jeg hellere gøre noget ved det. Hele livet har jeg hørt folk stå op i kirken og sige, hvad de er taknemmelige for? At være taknemmelig er vigtigt. Vor himmelske Fader har nok ikke lyst til at velsigne os, hvis vi ikke er taknemmelige. Men et vidnesbyrd må være mere end det.* Jeg tænkte intenst.

Da Joseph Smith gik ud i skoven for at bede, så han Faderen og Sønnen. Så han havde et vidnesbyrd. han vidste, at Jesu Kristus var Guds Søn. Til trods for at det var sådan en varm dag, gav den tanke mig gåsehud over det hele, og jeg rystede som af kulde.

I søndagsskolen havde vi talt om, at en Guds engel kom ned og viste guldpladerne til de tre vidner til Mormons Bog. Så selvfølgelig havde de et vidnesbyrd.

Men jeg havde aldrig set en engel eller hørt stemmer fra Himlen. Så det er måske derfor, jeg havde det så skidt, siddende dér i alt snavset på en gammel sten i mit slidte tøj, mens mine søstre sad i kirken i deres stiveste puds ved siden af far, mor og bedstemor. Og så slog det ned i mig som et lyn: *Ingen i min familie havde set eller hørt noget som helst mere, end jeg havde! Og alligevel havde de deres vidnesbyrd.*

Jeg lænede mig tilbage mod klippevæggen og var lige ved at græde. Jeg ville også have et vidnesbyrd!

,,Vær sød at hjælpe mig, himmelske Fader", bad jeg.

Ganske langsomt kom en dejlig, dejlig følelse over mig. Men jeg *havde* jo et vidnesbyrd. Jeg havde altid haft et. hvis jeg vidste, at Joseph vidste, og at de tre vidner vidste, at Jesus Kristus var Søn af vor himmelske Fader — så vidste jeg det naturligvis også. Hvor vidunderligt! Tårerne trillede ned ad mine kinder. ,,Tak, himmelske Fader", hviskede jeg.

Jeg løb ned ad skrænten til mine legende veninder.
,,Hej, kom allesammen", råbte jeg ophidset.
,,Se en gang hvem der igen er blevet levende", sagde Joyce. Og ivrigt kom de hen til mig.
,,Kom her, lad os gå hjem. Det her er ikke en måde at tilbringe søndagen på", sagde jeg til dem.
Genert sagde den ene af mine kusiner: ,,Mor og far ville aldrig lade os gøre det derhjemme."
,,Selvfølgelig ville de ikke det", samtykkede jeg. ,,Og vi vil aldrig mere tage ned til floden om søndagen. Vi vil lave den hytte istand imorgen."
,,Så betyder hytten alligevel noget", spurgte Joan.
,,Selvfølgelig gør den det. Pilekvist-hytter er betydningsfulde."
Familien var allerede kommet hjem, da jeg kom. Jeg skyndte mig at stryge skammen af mig. Ingen syntes at bemærke mig undtagen mor. ,,Havde du det sjovt nede ved floden?", spurgte hun mig.
,,Jeg led", svarede jeg.
Næste søndag var det fastedag, og jeg havde gemt på en hemmelighed for hele min familie. Jeg var den første oppe ved talerstolen, da det blev tid at bære vidnesbyrd. Jeg vidste nøjagtigt, hvad jeg ville sige.
Men da jeg så ned på alle de mennesker, blev jeg bange. Mit hjerte hamrede, og min hals var helt tør. Jeg kunne ikke huske et ord af, hvad jeg havde planlagt at sige. På talerstolen lå en seddel med titlen på afslutningssalmen: ,,Han lever, vor Forløser stor".
Rystende fra isse til fod tog jeg et dybt åndedrag og sagde: ,,Åh, hvor ved jeg dog helt sikkert, at min Forløser virkelig lever". Tårerne begyndte at prikke i øjnene. Og bange for at jeg skulle græde skyndte jeg mig bare at sige ,,i Jesu Kristi navn. Amen".
Da jeg kom tilbage til min plads, pressede jeg mig ned mellem Laura og far. Hans store, brune hånd lukkede sig over min, og hans smil var stort og varmt.

Uden at han åbner en udvej

AF PRÆSIDENT
SPENCER W. KIMBALL

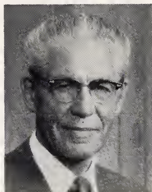
Allerede som lille dreng besluttede præsident Kimball sig til at holde alle befalingerne fra Gud. En af hans drengehelte var Nephi, som sagde: ,,Jeg vil gå og gøre det, som Herren har befalet, thi jeg ved, at Herren ikke giver menneskene nogen befaling, uden at han åbner en udvej for dem, så de kan udføre det, som Herren har befalet dem" (1. Nephi 3:7)

I årevis havde præsident Kimball en perfekt mødedeltagelse i både søndagsskole og i primary. En mandag var han ude på marken og stod på hølæsset og stampede hø for sine ældre brødre, da klokken i kirkebygningen ringede som tegn på, at primary skulle til at begynde.

,,Jeg er nødt til at tage hen til primary," sagde han forsigtigt.

Jeg troede, jeg kunne regne med dig!

AF PRÆSIDENT
N. ELDON TANNER

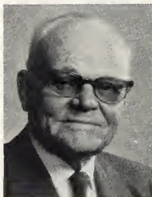

Jeg husker særlig godt en oplevelse, jeg havde, da jeg var en dreng på fjorten år. Min far var biskop. Der var et dødsfald i wardet, og han måtte afsted for at forberede begravelsen. Han bad min bror og mig gøre forskelligt, mens han var væk. Vi mente, at han ville blive væk et stykke tid, og vi bestemte os til at ride på nogle kalve, før vi gjorde det, som han havde bedt os gøre. Vi mente, at vi havde god tid, men han kom hjem, mens vi endnu red på kalvene, og

---

Om at betale tiende

AF PRÆSIDENT
MARION G. ROMNEY

Min familie var flygtninge fra Mexico. Min far og min onkel havde på samme tid forladt Mexico. De havde begge to store familier. De vidste, at det ville blive svært for dem at tjene til livets ophold i USA, for de havde ikke været i stand til at bringe mere med sig ud af Mexico, end de kunne have i en kuffert. Så de sluttede sig sammen og delte deres indtægter. Efter et kort ophold i El Paso i Texas rejste de sammen til Los Angeles, hvor de arbejdede som tømrere. Senere flyttede de til Oakley i staten Idaho, hvor de kunne leve med deres familier i sidste dages hellige omgivelser. Når den ene ikke havde noget arbejde, delte de den andens indtægt. Det var vanskelige tider for os.

En vinter var min onkel arbejdsløs i Idaho. Det gav dem kun en indtægt på 80 dollars om måneden, de penge, som min far tjente ved at undervise på skolen. Der var sytten mennesker i de to familier, som skulle leve for 80 dollars om måneden. De skulle betale husleje. De måtte købe alt, hvad de skulle spise. Og de måtte købe brændsel, medmindre jeg gik ud på bjergskrænterne og under sneen fandt kviste, som så kunne bruges i ovnen derhjemme. Jeg holdt mig

,,Du kan ikke gå derhen idag. Vi har brug for dig her," sagde de.
,,Jamen, far ville lade mig gå, hvis han var her," svarede drengen.
,,Far er her ikke," sagde de, ,,og du får ikke lov til at gå."
Høet blev kastet op hurtigere end før og begravede næsten Spencer, men endelig indhentede han dem. Lydløst lod han sig glide ned bag vognen, og han var halvvejs henne ved kirkebygningen, før hans fravær blev opdaget, og hans perfekte mødedeltagelse blev ikke slået i stykker dengang.
Den samme beslutsomhed til at gøre det, som Herren ønskede af ham, viste sig senere under hans mission. Præsident Kimball var en storartet og aktiv missionær. Mens han en dag var ude at ringe på folks døre, så han gennem den halvt åbnede dør et nyt klaver og sagde til kvinden, som lige skulle til at smække døren i for næsen af ham: ,,Jeg ser, at De har fået et nyt klaver."
,,Ja, vi har lige købt det," svarede hun med stolthed i stemmen.
,,Det er et Kimball-piano, er det ikke? Sådan hedder jeg også," sagde han, idet døren åbnedes en lille smule mere. ,,Kunne De lide at høre mig synge og spille for Dem?"
,,Meget gerne, kom indenfor," lød svaret.
Og da han var kommet hen til klaveret, spillede og sang han ,,Oh, min Fader". Og det åbnede vej for mange efterfølgende samtaler om evangeliet.

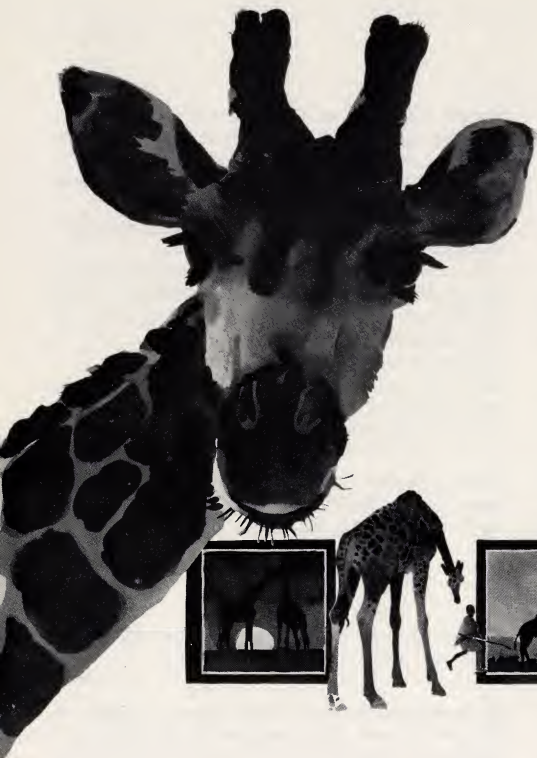

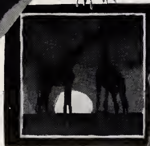
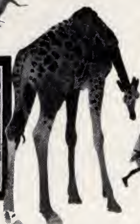
han kaldte os hen til sig. Selom han aldrig tidligere havde slået os, troede jeg, at han ville gøre det denne gang. Men han pegede bare på mig og sagde: ,,Min dreng, jeg troede, jeg kunne regne med dig." Det sårede mig dybt. Jeg kan næsten føle det samme, som jeg gjorde dengang. Jeg besluttede mig til, at han aldrig mere skulle have grund til at sige: ,,Jeg troede, jeg kunne regne med dig."
Jeg besluttede også, at Herren aldrig skulle have grund til at sige: ,,jeg troede, jeg kunne regne med Eldon Tanner." Det har hjulpet mig meget i livet. Det, jeg lærte som dreng, har hjulpet mig hele livet.

(Tale holdt ved Pago Pago områdekonferencens offentlige møde kl 14 den 15 februar 1976)

---

varm ved at grave kvistene frem, og mor holdt sig varm ved at stoppe dem ind i ovnen.
Så kom spørgsmålet op i familierådet — skulle vi betale tiende af de 80 dollars? Hvis vi ikke gjorde det, ville vi have 40 dollars om måneden til familiens underhold, og min onkel ville også have 40 dollars. Hvis vi betalte tiende, ville hver familie kun have 36 dollars om måneden. Jeg kan endnu huske det familieråd. Vi bestemte os til at betale vores tiende. Og jeg blev sendt til biskoppen med pengene. Det var koldt, og jeg havde ikke noget varmt tøj. Jeg spekulerede på, hvad der var i vejen med far. Men jeg lærte deraf og gennem mine forældres undervisning — jeg lærte dér sandheden i Herrens løfter.
Jeg ved, at man får en dejlig fornemmelse, hvis man efterlever tiendeloven. Jeg husker engang, lige efter at min hustru og jeg var blevet gift. Jeg arbejdede, samtidig med at jeg gik i skole. Jeg arbejdede på posthuset otte timer om dagen og gennemførte fuldt kursus i jura. Vi havde mistet en baby, og havde en stor hospitalsregning at betale. Jeg bestemte mig til at sige op på posthuset og begynde at praktisere som sagfører. Jeg holdt op i september og undlod at betale tiende den måned, fordi jeg havde opbygget et lille pensionsfond, som posthuset skulle betale mig i november. Jeg tænkte, at jeg kunne betale min tiende med det beløb. Men det kom ikke i november, og det kom heller ikke i december. Jeg måtte det år meddele min biskop, at jeg ikke havde betalt en fuld tiende. Men jeg følte ikke godt ved det og førte regnskab og betalte i afdrag med 8 procent tillagt, indtil jeg havde betalt forskellen helt ud. Jeg havde en vidunderlig følelse, efter at jeg havde fået det betalt helt ud. Jeg vidste, at Herren havde forstået og accepteret, hvad jeg havde gjort.
Jeg fortæller jer nu, hvad jeg ved af egen erfaring, og jeg bærer mit vidnesbyrd som en apostel for vor Herre, Jesus Kristus — Jeg er lykkelig over at bære dette særlige vidnesbyrd til hele verden under alle forthold — at der er fred og trøst og forsikring forbundet med at betale en ærlig tiende, en rigelig tiedne. Hvis du nogensinde skulle komme til et punkt, hvor du ikke ved, hvor meget du skylder i tiende, så betal en smule mere. Det er bedre at betale for meget end at betale for lidt.

AF MURRAY T. PRINGLE

Illustreret af Dick Brown

Slettens store dreng

Da en næsten 1000 km lang telegraflinie blev bygget for nogle år siden i Kenya i det sydlige Afrika, havde den kun været i brug nogle få timer, før der opstod vanskeligheder. Til hovedkontoret i Nairobi indløb der meddelelse om, at en del af den nye linie ikke virkede.

Et par af firmaets udrykningsvogne gjorde sig klar til at undersøge forholdet. De pakkede deres værktøj og spændte revolverbælterne med de svære pistoler. En tredie mand på kontoret, en gammel jæger, betragtede med dårlig skjult morskab mændenes aktivitet.

,,Venter I knægte vanskeligheder," kluklo han.

,,Man ved aldrig," svarede den ene af de unge mænd alvorligt. ,, Når en telegraflinie er faldet ned kun en time efter, at den er sat op, så kan det være sabotage fra en eller anden vred stammes side."

,,Nonsens," vrissede den ældre mand. ,,Du har set for mange Tarzan-film. Sandsynligvis er det bare en af ,de store drenge', der har stukket hovedet for langt frem, uden at se efter, hvor han gik. Jeg advarede jeres chef mod at hænge ledningerne for lavt."

Udrykningsfolkene havde travlt og lagde ikke vægt på den gamle jægers ord. De skyndte sig til deres vogn og satte afsted for at finde bruddet.

Nogle kilometer borte fandt de ivrige mænd problemet. Det var ikke forårsaget af en flok indfødte men af en trio af angste og kæmpende giraffer! Dyrene havde bevæget sig med stor hast, da en af dem løb ind i tråden og rev den over. Girafferne blev så indviklede i tråden, at de næsten havde kvalt dem til døde, før de blev reddet.

Efter denne hændelse lyttede telegrafkompagniet til den gamle jægers råd og hævede telegraftrådene til en højde af 10 meter. Og sidenhen var der ingen vanskeligheder med de langhalsede, styltebenede dyr. I et land, hvor det mærkelige, usædvanlige og forbløffende er noget dagligdags, er girafferne nogle enestående dyr. Nogle af dem er 6 meter høje. Meget af den højde skyldes deres forlængede halse. Forbavsende nok har giraffen kun syv halshvirvler, sådan som de fleste hvirveldyr har det.

Giraffernes spraglede rygge skråner stærkt nedad på grund af deres ekstra lange skulderblade og større dybde i det forreste af kroppen. Benene er alle fire af næsten samme længde. Nogle store hangiraffer vejer over 1100 kg. Køerne er næsten en meter mindre og. vejer mellem 425 og 450 kg.

Til trods for dens imponerende størrelse er giraffen ikke et aggres-

sivt dyr. Den er vegetar og kan lide fred og ro. Engang var der store flokke af giraffer, som drog omkring på det afrikanske kontinent, men da menneskene fandt ud af, at de var gode at spise, og at man kunne bruge deres svære skind, svandt deres antal hurtigt ind. Deres hud er så tyk (omkring 2,5 cm) nogle steder, at en blødnæset kugle, affyret på nært hold, vil flades ud, snarere end at trænge ind gennem huden!

Der var stor efterspørgsel blandt pionererne i Afrika efter seletøj, lange tømmer og piske, lavet af girafskind. Og dyrets kød blev ofte brugt som føde for de store vogntog. Også de indfødte holdt af kødet og brugte de stærke sener som buestrenge og til musikinstrumenter. Skindet blev brugt til at og forstærke og forskønne deres skjolde.

Selvom giraffens lange hals sommetider bringer den i vanskeligheder, hjælper den denne omstrejfer og drøvtygger, når den æder akacietræets højtsiddende blade og knopper.

Dens højde hjælper også denne skabning med at gøre den velegnet til sin måde at leve på. Dens læber er også nyttige. De er lange, gode til at gribe, og de er meget stærkt behårede og beskyttes på den måde mod torne. Overlæben skyder sig et stykke frem over underlæben, og tungen — sommetider en halv meter lang — er et præcisionsinstrument til plukning af blade og kviste. Giraffen har ingen fortænder i overmunden, og tungen bruges til at trække blade og kviste hen over fortænderne i undermunden, hvorved de skæres af grenene.

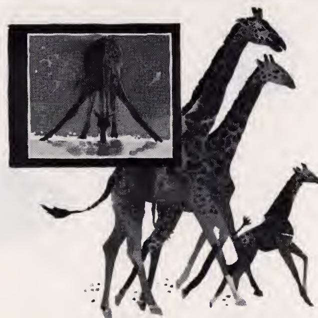
På grund af deres højde står de voksne giraffer nogle steder op, mens de sover. Den vane kræver mindre anstrengelse med at rejse sig og lægge sig, og den gør det også muligt at komme hurtigt afsted, hvis det pludselig bliver nødvendigt at flygte fra en fjende som f.eks. en løve. Alligevel lægger en giraf sig lejlighedsvis ned, idet den indtager en mærkelig stilling med halsen drejet bagud, og hovedet hvilende på bagdelen.

En giraf er selskabeligt indstillet. Den lever nært knyttet til de andre giraffer i en flok fra fem til tyve. Ligesom elefanterne huserer de over store områder og undgår omhyggeligt tætte skove, sumpe og mudrede terræner. Bevægelser i skove kunne medføre pludselige overfald, så den foretrækker hård, fast grund, fordi de lange ben, der støtter den svære krop, hurtigt ville synke ned, hvis giraffen prøvede at komme frem over mudret grund.

En gammel han-giraf kan være flokkens officielle leder, men det er hunnerne, der omhyggeligt holder vagt over ikke blot deres eget afkom men over hele flokken. At overraske en giraf er næsten umuligt, for den har sandsynligvis de bedste øjne af alle Afrikas større dyr, og den store højde giver en næsten ubegrænset udsigt. Den har også en højt udviklet lugtesans.

Altid på vagt, nærmer giraffer sig aldrig vandhuller, før de er sikre på, at der ingen fare er. Hvor der er rigeligt med vand, vil de drikke regelmæssigt og drikker omkring 8 liter om ugen. De drikker aldrig af floder, og i tørre områder kan de klare sig uden vand i ugevis, idet de slukker deres tørst alene med de kødfulde blade, de æder. Giraffens plettede skind, rokkende gangart og evne til at overleve med kun lidt vand, er sandsynligvis grunde til at den engang blev kaldt for en kamel-leopard.

Når giraffer kommer i slagsmål indbyrdes, bruger de deres hoved — bogstavelig talt! Et par hanner, der slås med hovederne, kan sammenlignes med, at vi bliver ramt af 4 kg forhamre for enden af et 4 meter langt skaft. Veteraner

fra mange af den slags kampe kender måder at undgå nogle af de stød, slag og den hovedpine, der følger med. Girafferne har et par korte, benede ,,horn", der er dækket med loddent skind. Disse horn bruges somme tider til at afbøde eller aftage effekten af et stød eller slag.

Noget usædvanligt ved disse kampe er, at de foregår i stilhed. Uden hensyn til, hvor hidsig kampen er, betragter begge dyrene deres fjende med et uforanderligt, melankolsk blik. I årevis var det almindeligt og forkert antaget, at disse dyr er stumme. Imidlertid kan man høre en girafko kalde på sin kalv med en lav ,,muhu"-lyd. Sommetider giver den udtryk for andre lyde, men kun sjældent under kamp.

Giraffer æder om morgenen og om aftenen og hviler på den varme tid af dagen. Når de står fuldstændig stille, bliver de, på grund af deres plettede skind, bogstavelig talt usynlige mod en baggrund af akacietræer. Ved solnedgang er de igen på farten. De kan ses i fuld galop (omkring 50 km i timen), bevægende sig med en let ynde og rytme langs den afrikanske horisont.

Afrika ville miste meget af sin spændende glød, hvis slettens ,,store dreng" skulle forsvinde fra scenen.

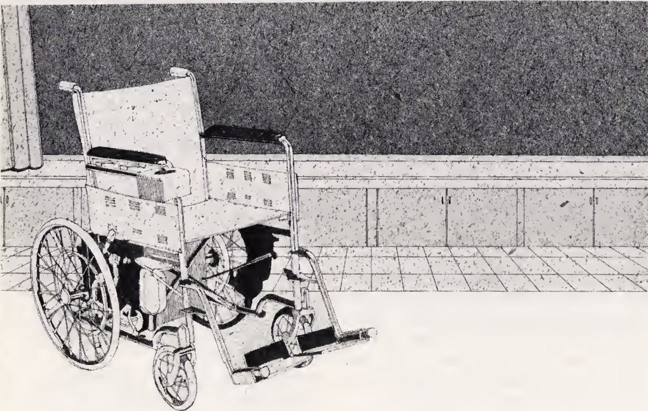

Bare for sjov

Hvem er bagved masken?

Svar: En vaskebjørn

Farvelæg alle de stykker, der er forsynet med en prik.

STEPHEN

AF PENE HORTON
Illustreret af Ed Holmes

,,Jeg vil gerne bære mig vidnesbyrd og takke min himmelske Fader for mine mange velsignelser."
Stemmen kom fra det bageste hjørne af kirkesalen. For de almindelige wardmedlemmer var det en velkendt stemme, og en, som de ofte hørte ved vidnesbyrdmøderne.
En besøgende, som ville vende sig for at se, hvem der talte, ville få øje på en dreng, der bøjet over en kørestol støttede sin spinkle krop med armene, mens hans ben hang slapt ned bag ham. Hvordan kunne denne synligt invalide dreng være taknemmelig for sine mange velsignelser? *Hvilke velsignelser?*
Da han var fire år, afslørede en række undersøgelser, at Stephen Farrance led af en form for muskelsvind, der, hvis den fortsatte, som det hidtil var gået, ville betyde døden for ham, når han var tolv år.
,,Betydningen af, og det endelige ved lægernes dom gik egentlig ikke op for os," fortæller hans mor. ,,Stephen kunne gøre så meget forskelligt. Vi opmuntrede ham til at gøre sig uafhængig. Han havde sine regelmæssige pligter at udføre ligesom sin søster og bror. Og på et senere tidspunkt, da senerne i benene trak sig sammen, så han var nødt til at gå på tæer, måtte vi tage nogle af hans pligter fra ham, men vi gav ham andre i stedet. Han gik i en normal skole og syntes at være kommet på sin rette hylde.
Jeg husker, at en lærer fortalte mig, at hun havde kaldt Stephen og en ny dreng op til sit bord samtidig. Da Stephen kom derop, stemte han fødderne imod bordbenet og lagde en hånd på bordet. Den nye dreng sagde: ,Er der noget galt?' Stephen svarede: ,Mine fødder kan ikke lide at holde op med at gå, og det ta'r mig et minut eller to at få dem til det. Men tak alligevel, jeg har det fint nu.'"
Stephen havde svært ved at sidde. Da han var tolv år, lå han gerne på knæ ved sin stol i klassetiden og det gav ham hård hud på knæene. Men han ville helst være med i det hele. Han fandt på måder, hvorved han kunne deltage i det, som de andre drenge gjorde. Året efter bestemte klassen sig til at lære square-dans, og læreren fortalte Stephen, at han kunne sætte sig ind i biblioteket, mens de andre dansede.
,Men jeg vil meget hellere være med til dansen,' sagde Stephen til hende. Forbløffet sagde lærerinden: ,Men hvordan i alverden vil du gøre det?' for på det tidspunkt var han nødt til at gå langs vægge, han kunne støtte sig til, for han kunne ikke holden balancen uden.
,Jo, jeg har tænkt over det, og jeg har fundet ud af, at jeg kunne passe grammofonen, skifte plader og se, hvordan trinene udføres. Så vil De få mere tid til at være hos eleverne og rette dem,' sagde han. Så han fik til opgave at passe grammofonen, skifte plader og se til."

,,Jeg har modtaget mange velsignelser, som jeg er taknemmelig for . . ."
Jeg har f.eks. været pointtæller ved basketball i gymnasiet, været manager for et af pigeholdene, arbejdet på skolens avis og siddet på forskellige poster i elevrådet. Da han var opstillet som kandidat til at være kasserer, sagde han i sine kampagnetaler: ,,Alt hvad I har at gøre, er at sørge for at vælge én, der ikke løber med kassen!" Han blev valgt.
Han interesserede sig ikke blot for aktiviteter i skolen. Hans familie havde sluttet sig til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, da Stephen var otte år, så han tog aktivt del i kirkens programmer. Han gik i primary, var aktiv ulveunge og fortsatte som almindelig spejder. Han blev forfremmet i præstedømmet og omdelte nadveren, til han en dag snublede. Den aften skrev han i sin dagbog: ,Omdelte nadveren og snublede, der blev ikke spildt noget, men måske bør jeg ikke risikere det igen. Det er nok en for stor prøvelse for dem, der skal se på det.' Så fik han til opgave at minde de andre diakoner om, hvornår det var deres tur. Som lærer hjalp han med ved forberedelsen af nadverbordet og var også sekretær for kvorummet.
Stephen stod op klokken 5.30 de fem dage om ugen i fire år for at gå til seminarklasser. Han opnåede to års 100% deltagelse og et år med en enkelt forsømmelse. Året efter tog han med til en drama-festival sammen med det vindende hold og kunne ikke

på det sted finde noget tidligt morgenseminar, så han kom til at forsømme fire gange.

,,Jeg vil gerne takke min himmelske Fader for mine mange velsignelser . ."

Mens Stephen skaffede sig venner og fandt på nye ting at gøre, tog også sygdommen til. Hans hoved blev tynget bagover, fordi nakkemusklerne ikke længere kunne give den nødvendige støtte. Når han langsomt bevægede sig henad gangene i skolen og støttede sig til væggen, måtte han standse op nu og da for at hvile og derpå kikke fremad for at se, hvilke forhindringer der kunne være.

Og folk kom med bemærkninger. Selv voksne mennesker kom hen til ham og spurgte: ,,Hvordan kan det være, du ser sådan ud?" eller ,,Hvad er der i vejen med dig?" Og sommetider hændte det f.eks. i en restaurant, at folk troede, at han vare var en uopdragen fyr og bad ham sætte sig ordentligt eller ikke optage så megen plads.

Generede det ham?

,,Nej, egentlig ikke. Hvis de vidste, at det ikke er med vilje, så ville de ikke tænke sådan," sagde Stephen.

Hans ældre bror, James, begyndte at bære ham over skulderen. De lavede sjov ud af det, og folk var aldrig klar over, hvor alvorligt det egentlig var. Stephen tog først afsted til skole, og efter et stykke vej kom så James op på siden af ham, tog ham over skulderen og gav sig til at løbe med ham. Stephen opmuntrede ham med tilråd, og ofte kom de hurtigere afsted end de andre børn.

Når James bar Stephen rundt i indkøbscentret hændte det, at opsynet fortalte dem, at sådan noget måtte man ikke lave. efter nogen tid blev Stephen venner med de fleste opsynsmænd og de fandt så ud af at give ham en indkøbsvogn foran sig, som han kunne læne sig ind over eller støtte sig til.

,,Stephen blev venner med folk, fordi han tog sig tid til at lægge mærke til dem, Jeg husker en dag i indkøbscentret, at han sagde til mig: ,Et øjeblik, mor, lad os gå derover, jeg vil gerne tale med den fyr.' Han gik derhen, og han lykønskede manden med hans forfremmelse og spurgte ham, hvad hans nye arbejde gik ud på. Manden forklarede det, og de snakkede lidt sammen. Jeg spurgte Stephen, hvordan han vidste, at manden var blevet forfremmet. ,Jo,' sagde Stephen. ,Ser du, man kan se det på guldstriberne på deres uniform. Sidste uge havde kan kun én stribe, og nu har han to. Så jeg gik ud fra, at han måtte være blevet forfremmet.'"

Stephens evne til at lægge mærke til folk som menneskelige væsener med fremgang og problemer var velkendt. En af hans skolekammerater opsummerer det på denne måde: ,,Selv i mellemskolen kunne man altid gå til Steve med sine problemer. Han var altid mere interesseret i andre menneskers problemer end sine egne."

En anden ven sagde: ,,Han var altid glad og uimponeret over sig selv. Han syntes, det var vigtigere at hjælpe andre mennesker, og det gjorde han hver dag. Han betød kun noget for sig selv, i den udstrækning det var nødvendigt for at kunne vende tilbage til sin himmelske Fader. Hvilket fantastisk dejligt menneske. Han havde denne indstilling: ,Jeg vil ikke slås ud af mig selv.'

,,Jeg er taknemmelig himmelske Fader . . ."

Han fulgte sin søster og bror i deres forsøg som skuespillere. mens de spillede, var han instruktør, lydmand, og forsøgte sig også som lyseffektmand. Det gjorde han både i gymnasiet og ved roadshows.

,,Vær ved godt mod, ældste. Din bror er beskæftiget i sin Faders gerning, ligesom du."

Ingen tænkte på ham som invalid. Derhjemme var det underforstået, at der var visse ting, han ikke kunne. Som hans søster forklarede en af sine venner: ,,Stephen kan ikke løbe, jeg kan ikke tegne, og James kan ikke synge." De andre familiemedlemmer lærte, ved at leve sammen med Stephen, at have barmhjertighed, ikke bare over for ham, men over for alle mennesker.

Stephen kom let gennem skolen med bedste karakterer i alle klasser, indtil de allersidste år, hvor anstrengelserne ved blot at leve og bevæge sig tog det meste af hans energi. Alligevel var hans slutkarakter den næsthøjeste i gennemsnit. Han blev valgt til skolens ,,æreselev" af de andre elever og fik adskillige belønninger i skoleårene. Sidste skoleår vandt han et skolelegat og fik udmærkelse for godt kammeratskab. Han ledede også en timelang radioudsendelse i skolen.

Han holdt taler i kirken med regelmæssige mellemrum og havde forekellige stillinger i kirken. Wardets medlemmer holdt af ham og styrkede ham, samtidig med at de hentede styrke ved at betragte ham. Han virkede som sekretær i Det aronske Præstedømmes GUF og var vicepræsident i sin institutklasse.

Han var en bestandig støtte for missionærarbejdet og indbød så ofte, som det var muligt, ældsterne hjem til sig. Stephen var begejstret den dag, da hans bror, James, modtog sin missionærkaldelse. Han frydede sig over forberedelserne og over at være i stand til at tage med til Salt Lake City for at aflevere James på missionshjemmet der. Stephen var helt sikker på at også han ville komme til at udføre en mission, og han studerede flittigt for at berede sig dertil. Hans patriarkalske velsignelse sagde, at han ville komme til at udføre en mission. Han forventede ikke noget så stort som at skulle gå ud og ringe på folks døre, men han var sikker på, at der ville være en plads for ham et sted. Men for hver dag blev han en smule svagere. Hans legeme blev mere og mere misformet, indtil han næsten var foldet fuldstændigt sammen og tilbragte al sin tid, vågen og sovende, hen over en stol. Han klagede ikke. Han accepterede forholdene, som de var.

Hans sidste store indsats var da han skrev og ledede New Westminster Wards roadshow. Vancouver stav i British Columbia producerede de forenede roadshows fra alle ward. Da dommerne afgav deres bedømmelse, viste det sig, at Stephens roadshow havde vundet prisen for den bedste og mest alsidige underholdning.

Da bifaldet døede hen, kom stavens ceremonimester til mikrofonen: ,,Stephen Farrance, forfatter til og assisterende instruktør af det vindende roadshow, døde nu til morgen.

Vi har holdt denne sørgelige nyhed tilbage indtil nu, fordi vi ikke ønskede at påvirke dommerne. Vi vil lykønske de optrædende og andre medvirkende, fordi de trods alt gennemførte forestillingen, og vil især takke Stephens familie, som udførte en så strålende gerning. Vi tilegner Stephen alle vore roadshow."

,,Hvordan kunne hans familie dog være her i aften?" var der nogen, som spurgte, og svaret lød: ,,Hvad andet kunne de gøre, efter at de har levet sammen med Stephen?"

,,Jeg vil gerne bære mit vidnesbyrd og takke min himmelske Fader for mine mange velsignelser . . . takke ham for den sikre overbevisning om, at jeg vil modtage et fuldkomment legeme i opstandelsen, for min viden om, at Gud lever, at Jesus er Kristus, og at Joseph Smith er en sand profet. Jeg er taknemmelig for mit medlemskab af denne kirke . . ."

Stephen nød velsignelsen ved at have en god forstand, en levende sans for humor og evne til at se det egentlige i problemerne. Han samlede alt dette sammen og fuldførte et rigt liv, alle sine 18 år. Men han var ikke noget overmenneske, hverken i skabelon af dyd eller en helgen, men et varmhjertet, kærligt, normalt menneske med sine op og nedgangsperioder, sine sympatier og antipatier.

Omkring det tidspunkt, da mange unge SDH mænd tager ind på missionærhjemmet i Salt Lake City som start på deres to-års missioner, fuldendte Stephen Farrance sin jordiske mission. Sendte vor himmelske Fader ham ud fra en tilværelse med ren kærlighed for at give os et eksempel til efterfølgelse? Er vi ikke allesammen til en vis grad invalide i vor tankegang om ikke i vort legeme og har vi ikke behov for andres styrke? Var det hans mission at belære os om det?

I et brev til Stephens bror, James, skrev stavspræsidenten: ,,Stephen havde et stort ønske om at følge med dig ud i missionsmarken. Nu har han modtaget sin kaldelse. Han er usædvanlig godt beredt til at forkynde evangeliet og vil endnu udføre en stor mission. Men på sin mission vil han ikke have sin sygdoms tunge byrde at bære. Hans ånd står nu høj og oprejst, og han kan gå ud og forkynde evangeliet med kraft og overbevisning, lige som du gør det. Vær ved godt mod, ældste. Din broder er beskæftiget i sin Faders gerning, ligesom du er."

Der blev holdt en mindegudstjeneste for Stephen i Vancouver stavsbygning i British Columbia. I stedet for at sende blomster opfordredes man til at bidrage til et fond, der skulle bære hans navn, og som hans tidligere gymnasium ville oprette. Hvert år skulle en afgående student, som havde ,,udvist fremragende vilje til at hjælpe andre unge mennesker — én, som var gået længere end det var hans pligt, i sand menneskekærlig ånd," — modtage en belønning på 100 dollars og certifikatet: ,,Steves næstekærlighedspris".

Vancouver stav har stiftet et ,,Stephen Farrance Memorial Sportsmanship Award", der skal gives til det seminarhold, der hvert år viser den største omsorg for hinanden, efterlevelse af reglerne, oprigtig indsats, og god sportsånd under den årlige jagt på skriftsteder.

Ved mindehøjtideligheden samledes medlemmer og ikke-medlemmer for at mindes Stephen. En skolekammerat talte om Stephens bidrag til skolen og hans skolekammerater. Han talte om hans mange talenter, hans ønske om at tjene og hans eksempel over for kammeraterne. Hans vejleder i præstedømmet talte om Stephens indsats i kirken, hans interesse for enhver udflugt, selvom han vidste, at han ikke kunne deltage, og om hans omsorg for brødrene i præstedømmet. Og hans biskop talte om Stephens åndelige indsats. Han mindede de tilstedeværende om det store, stærke vidnesbyrd, han havde, og om hvordan han benyttede enhver lejlighed til at bære det. Han talte om Stephens ønske om at tjene Herren på enhver måde. For første gang blev medlemmer og ikke-medlemmer, der gennem Stephens kærlighed var blevet bragt sammen, opmærksomme på de mange sider af Stephens bemærkelsesværdige karakter.

Stephen levede i atten år. Han nåede meget, og han var et godt eksempel for os alle. Selvom han levede med et invalideret legeme og led megen smerte, døde han på den måde, som Frelseren lovede de trofaste: ,,De, der dør i mig, skal ikke smage døden; thi den er sød for dem." (L.&P. 42:46)

(Fortsat fra side 12)

vere verden og få krige og stridigheder til at ophøre og få folk til at blive venner og brødre." Den bedste ven er den, som har noget godt og evigtvarende, som han vil dele med andre. Profeten sagde også: ,,Hvis han er min ven — en sand ven, vil jeg være hans ven og prædike frelsens evangelium for ham og give ham gode råd." (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme,* side 380)

Sandheden er, at ingen af os nogensinde kan blive frelst, fuldkommen lykkelige eller fuldkomne, uden at vi gør alt, hvad vi kan for at bringe vor Faders evangelium eller vilje til vore kære og til vore venner, hvad enten de er levende eller døde (L.&P. 128:18) En del af dette omfatter arbejde, som kun vi kan udføre i Guds tempel. Tænk på de mange flere venner vi stadig kan få blandt dem, som overvinder mørke og manglende tro her og i livet herefter, fordi vi bragte dem tro på vor Herre, Jesus Kristus! Hvilken ven er ikke han, som bringer gode nyheder, håb, trøst, og gode råd, der fører mennesket til evigt liv med vor Fader i Himmelen!

Generalautoriteternes hustruer: Søster Ida Jensen Romney

AF MARUINE JENSEN WARD
Illustreret af Ralph Reynolds

Nogle forældre testamenterer deres børn landejendomme eller kostbare arvestykker af porcelæn. Men det, som Ida Jensen Romney, hustru til præsident Marion G. Romney, andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab, modtog fra sine forældre, var af langt større værdi end noget sådant. Hun fik en rig arv i evangeliet gennem de historier om sine forfædre, hun som barn hørte ved spisebordet.

,,Min mormor var født i det nordlige Danmark," siger hun. ,,Hun havde en søster ved navn Minna, som arbejdede i byen for en SDH-familie. Selv om mormonerne ikke var særlig vel anskrevet i Danmark, gik Minna med dem i kirke om søndagen.

I kirken elskede Minna en bestemt sang, som hun lærte udenad og sang, mens hun gjorde sit arbejde i huset. Det varede ikke længe, før hun blev døbt, men hun turde ikke fortælle sin familie om, at hun havde sluttet sig til mormonerne. En dag, hun var hjemme, sang hun den sang, som hun så godt kunne lide. ,Oh, min Fader,' sang hun stille. Hendes mor lyttede til ordene og spurgte så: ,Hvor kender du den sang fra? Det er lige, hvad jeg har troet på hele mit liv.' Minna forklarede, at hun var blevet mormon. Og snart efter blev hele familien døbt."

,,Den lille familie rejste fra Danmark mod Utah uden at eje mange materielle goder," fortsætter søster Romney. ,,Minna døde på prærien uden at have nået at se Zion, men hele min store familie skylder hende usigelig tak for hendes vidnesbyrd. Vi ville ikke have været her, havde det ikke været for hende."

Søster Romneys bedstefar var også fra Danmark.

,,Han forlod et frugtbart landbrug, for at komme til Zion. Missionærerne fortalte ham, hvor vidunderligt det var at bo i Zion, og at han ville få tildelt 16 hektar land, når han kom. Han blev sendt ned til Levan i det sydlige Utah for at kolonisere et land, der ikke var nær så grønt og frugtbart som det, han var rejst fra. Han havde mest lyst til at tage den første den bedste vogn og rejse tilbage til sit gamle land. Men bedstemor insisterede på, at de skulle blive.

Jeg har lært, at vi skal yde ofre for kirken. Intet af, hvad Herren kræver af os er for meget, selv om det skulle være det sidste, vi gør i vort liv.

Den aften min bedstemor døde, kaldte hun familien ind til sig ved sengen og bad dem synge sangen, ,Vi glædes og frydes'. Med sit sidste åndedrag bar hun vidnesbyrd om evangeliets sandhed. Hun sagde: ,Jeg er glad for, at jeg har levet dette liv, som medlem af kirken'."

Ida Romney blev født i Levan, Utah, den by, som hendes bedsteforældre havde været med til at kolonisere. Hendes forældre fortsatte traditionen ved altid at efterleve offerloven for evangeliet. Da hun var seks år, fik hendes far et brev fra Box B i Salt Lake City. Det var en kaldelse fra Det øverste Præsidentskab til at forlade kone og tre børn for at udføre en mission til de nordlige stater i USA.

,, ,Han rejste med 15 dollars og en gul ko,' fortalte min mor mig. Hun arbejdede bestandigt for at holde min familie med sko og samtidig sende penge til far. Hun gav sig til at vaske og stryge for folk, passede de syge og syede også for naboerne.

Min far kom hjem fra sin mission på min otte-års fødselsdag," fortæller søster Romney. ,,Mens han var væk, havde jeg lært at spille på vores gamle træde-orgel. Da mor så ham komme, fik hun mig til at spille ,Der er skønhed her på jord', så han kunne høre den, idet han kom ind ad hoveddøren. Han havde tårer i øjnene, da han gav os alle et knus efter to års fravær.

Ikke længe efter at min far kom hjem fra sin mission, flyttede familien til Wasatch County, hvor vi boede på en gård. Da der ikke fandtes noget gymnasium i nærheden, tog min søster og jeg til Provo til Brigham Young gymnasiet. Jeg ville være lærerinde.

Mor plejede hver uge at sende os en kasse med fødevarer med toget ,Heber Creeper', og vi havde vores egen husholdning.

Jeg fik mit lærercertifikat og flyttede med min familie til Idaho Falls," fortæller søster Romney. Det var der hun fik sit eget vidnesbyrd, svarende til den standard, som hendes forældre og bedsteforældre levede efter.

,,Jeg blev kaldet som medlem af Idaho Falls stavssøndagsskolebestyrelse. Det var min opgave at undervise lærerne i staven i at give lektierne i deres egne ward-søndagsskoler. En mand i søndagsskolebestyrelsen var uddannet på University of Idaho. Hans hustru, der også var universitetsuddannet, kom gerne med ham til min klasse. Hun var ikke medlem af kirken.

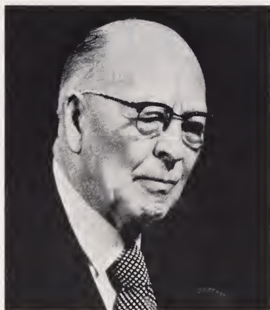
En dag handlede lektien om Joseph Smiths første syn, og da jeg begyndte at forberede den lektie, jeg skulle give, tænkte jeg på den kvinde. Det havde aldrig før generet mig at have hende i klassen, men pludselig følte jeg mig helt panikslagen over at skulle give den lektie med hende i klassen.

,Hun er universitetsuddannet, en lærd kvinde,' tænkte jeg. ,Hvordan kan

jeg fortælle den historie, når hun er der? Hun vil tro jeg er skør.'
Jeg snakkede med min mor om det og sagde: ,Jeg kan altså ikke give den lektie. Jeg ved ikke, om den historie er sand.' Mor svarede: ,Men sikke dog noget at sige. Du ved jo godt, at den er sand.'
Jeg svarede: ,Jeg ved kun, hvad jeg har fået fortalt hele mit liv, at Joseph Smith fik et syn. Jeg ved ikke, om det er sandt.' En sådan udtalelse anfægtede min mor så meget, at hun græd. Til sidst sagde hun: ,Hvad gjorde Joseph Smith, da han følte, at han måtte vide, hvilken kirke, der var den rigtige? Du bør gøre det samme.'"
,,Jeg gik ovenpå," fortsætter søster Romney, ,,og bad, som jeg aldrig før har bedt. Jeg sagde: ,Lad mig vide for mig selv, helt sikkert, at kirken er sand. Lad mig helt sikkert vide det, men ikke alene for min skyld,' tryglede jeg. ,Jeg er nødt til at bære mit vidnesbyrd for andre.'
Den søndag gav jeg lektien helt anderledes end nogen, jeg før havde givet. Jeg genfortalte ikke noget. Jeg vidste, at det jeg sagde, var sandt, og jeg følte en fuldkommen glæde."
Søster Romney er ikke fremmed over for et klasseværelse. Hun har haft kridtstøv på fingrene i mere end et skoleår, idet hun underviste både i Idaho Falls og ved Ricks College. Hun har også selv studeret til en magistergrad ved Utah State University, Brigham Young University og University of Utah.
Ida Jensen og Marion Romney mødtes første gang i Rexburg i Idaho, før han tog på sin mission. De mødtes piny, da hun var til en afskeds-fest for en fætter, der skulle på mission. De blev gift i september 1924.
,,I disse første år af vort ægteskab, mens Marion studerede jura, var pengene små hos os," siger hun. ,,Vores yndlingsudflugt var en aften i Salt Lake teater. Sommetider havde vi ikke råd til at købe to billetter samme sted, så vi måtte sidde hver for sig, den ene oppe i galleriet, og den anden på gulvet. Kun sjældent kunne vi klare de 75 øre til sporvognen hjem."
Ida Romney blinker, når hun taler om sin mand. De er et forelsket par, der aldrig er hørt op med at gøre kur til hinanden. Hendes yndlingstelefonopringning hver dag kommer fra ham. Han ringer fra arbejdet, uden hensyn til hvor travlt han har, for at fortælle hende, at han elsker hende. Til gengæld klipper hun artikler ud af aviser og blade, som hun mener, må interessere ham, og læser dem højt for ham, når han kommer hjem om aftenen.
,,Vi ler meget sammen," siger hun. ,,Han er det bedste, jeg ved."
De to er eet. De er følsomme over for selv de uudtrykte tanker hos den anden.
,,For mange år siden, da vi endnu var nygifte, og Marion var ved at opbygge sin karriere, kom nogle venner til mig og bad mig opstille som kandidat til et politisk embede. De ville have mig til at være delegat ved en kommende kongres. Selv om chancen syntes interessant, sagde jeg nej tak uden at spørge min mand. Jeg huskede nemlig engang tidligere, at han en aften, mens vi talte sammen, i spøg havde sagt: ,Lige nu er jeg kun kendt som søster Romneys mand.' Selvom han kun sagde det for sjov, vidste jeg med mig selv, at jeg aldrig ønskede, at han skulle føle det sådan."
Ida Romneys tanker, hendes udseende, hendes udsyn og erfaring peger altsammen på, at hun er åndeligt indstillet. Livet har for hende ikke blot vist sig fra den lyse side: hendes førstefødte døde ved fødslen; hun har engang brækket ryggen; og for nyligt ramtes hun af et slagtilfælde.
,,Uden hensyn til, hvilke små problemer jeg har, så ved jeg, at Herren er nær. Jeg kan sige til ham: ,Du kender mig; du kender mine problemer. Jeg be'r om evnen til at acceptere dem.'
Ingen af os har løfter om, at vi ikke ville komme til at møde livets prøvelser. Vi må allesammen udholde en vis grad af lidelser. Ingen af os undslipper døden. Det må vi bare leve med. Det er, når man står over for sådan noget, at man hører det tavse spørgsmål: ,Hvor dybt forankret er din tro?'
Vi har nogle børnebørn, som ofte om sommeren er ude at stå på vandski. Det er gerne om lørdagen. Jeg sad gerne hele dagen og ængstedes for dem. Men så sagde Marion en dag til mig: ,Hvad kan du gøre for at beskytte dem? Det er altsammen i Herrens hænder. Hvor dybt forankret er din tro?'"
Søster Romney tror at ,,når man har gjort det bedste, man kan for en sag, må man tage konsekvenserne som de kommer. Man må sætte sin lid til Herren.
Jeg har levet et langt liv, har set mange forandringer i verden. Da jeg var barn, kørte vi i hestevogne. Der var ingen af vor tids biler. Kun en enkelt ting har været bestandig gennem alt dette: ,Verden vil bringe dig problemer, men Herren vil bringe dig fred.'"

Maurine Jensen Ward er mor til to børn og hjælpeforeningspræsidentinde i Chicago ward, Wilmett Illinois stav

Et konstruktivt liv

AF ÆLDSTE LeGRAND RICHARDS
af De tolvs Råd

Hvis vi kan beslutte os til det, kan vi opstille mål, som vil hjælpe os til at opnå noget værdifuldt her i livet. Jeg håber, at DU vil sætte dig et mål, der omfatter noget konstruktivt.

Må jeg komme med nogle forslag? Lad mig begynde med en lille oplevelse, som jeg kom ud for, for et par år siden, da jeg havde tilsyn med missionerne langs vestkysten af Nordamerika. Jeg var oppe i den Alaska-Canadiske mission, da jeg hørte denne historie.

Mens missionspræsidentens datter gik i gymnasiet var hun heldig nok til at bringe en af sine veninder ind i kirken. Da sommerferien nærmede sig, sagde hun: ,,Far, jeg vil gerne bruge min sommerferie som missionær". Så kaldte han hende på en sommermission og sendte hende op til byen Anchorage i Alaska. Missionspræsidenten og jeg overværede en dåbshandling, som ældsterne havde arrangeret. Der blev døbt elleve mennesker, og de ni af dem var nogle som denne pige og hendes kammerat havde omvendt. En af dem var en mand, der så ud, som kunne han besætte en hvilken som helst stilling i kirken. Efter dåben kom missionspræsidentens datter hen til mig, og med tårerne trillende ned ad kinderne sagde hun: ,,Præsident Richards, jeg har aldrig før været så lykkelig". Denne unge pige satte sig et vidunderligt mål: Hun ønskede at tilbringe sin to måneders sommerferie med at virke som missionær. Og hvilken belønning, når ønsket er at samle skatte i himlen!

For nogle år siden, da jeg var stavspræsident i California, spurgte en biskop en ung mand, om han ville være villig til at bruge sine sommerferiemåneder som missionær. Han studerede til læge, men han var villig til at rejse. Ved du, hvad han gjorde? Han gik omkring til de drenge og piger, som han gik i gymnasiet med og sagde til dem: ,,Min kirke har bedt mig gøre noget missionærarbejde, og det er jeg ikke så godt beredt til. Har I lyst til at lade mig få et par af jeres fritimer og øve mig på jer, så jeg kan være bedre forberedt, når ferien og min mission begynder?" Og bare fordi han tænkte således, bragte han fire af disse skolekammerater ind i kirken! Der er muligheder allevegne rundt om os.

Som Jesus udtrykte det: ,,Søg først Guds rige, og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift" (Matt. 6:33).

Det betyder, at vi har brug for at søge Guds rige, når vi er i skole eller for den sags skyld, hvorsomhelst vi er, eller hvad vi foretager os. Hvis vi har dét som vores ledestjerne i livet, vil vi kunne holde os på den lige og snævre sti. Vi vil nå det sted, som vi ønsker at komme til.

Evangeliet forandrer vor tilværelse. Da jeg sammen med min hustru for nogle år siden var i Danmark, traf vi et ungt par, som netop var kommet tilbage fra en tur til templet i Schweiz. Hun sagde: ,,Broder Richards, vi har kun været medlemmer af kirken i seks år, og vi synes, at vi bare er seks år gamle. Vi vidste ikke, hvad livet drejede sig om, før mormon-ældsterne kom til vores hjem og fortalte os om evangeliet."

Da jeg var missionspræsident i Holland, kom en mand forbi mit kontor en aften, og så at lyset var tændt. Han var på vej hjem efter at have gjort sit hjemmelærerarbejde, og han ringede på og sagde: ,,Jeg så Deres lys var tændt, så jeg mente, det ville interessere Dem, hvad jeg tænkte på, nu på vej hjem. Jeg tænkte på, hvem jeg var, og hvad jeg var, da missionærerne kom til mit hjem, og hvem jeg er, og hvad jeg er idag. Jeg kan ikke tro, at jeg er den samme mand. Jeg har ikke de samme vaner. Jeg har ikke de samme tanker. Jeg har forandret mig så meget, at jeg ikke kan tro, jeg er den samme."

Må Gud velsigne jer allesammen, i henhold til jeres hjerters oprigtige ønsker og give jer ambitioner og ønsker om at leve, så I kan gøre noget godt i denne verden. Hjælpe med til at opbygge Guds rige på jorden. Hjælpe med til at gøre denne verden til et bedre sted at leve.

Hvor to eller tre er forsamlet

AF GERALD R. SCHIEFER

Familiebøn blev ikke praktiseret i mit hjem, da jeg barn. Første gang jeg oplevede en gruppebøn var derfor i min bedstefars hjem, da familien knælede sammen. Jeg husker endnu den dejlige følelse ved det. Selvom jeg ikke forstod alt, hvad der foregik, fornemmede jeg, at vi talte med vor himmelske Fader, og følte den harmoni, enhed og kærlighed, der fandtes i familien dengang. Mindet om den enhed har været til stor hjælp for mig i mine forskellige kaldelser i kirken.

En af mine bedste oplevelser var en særlig ,,fireside" med de unge i mit ward. Jeg var deres biskop og en af de unge piger bad mig bede for dem. Vi bøjede alle hovedet, mens jeg bad til vor himmelske Fader for de unge i mit ward, bad om at de måtte få styrke til at modstå Satans fristelser, og efterlod dem min velsignelse, som deres wards biskop og fader. Ved bønnens slutning var vi fuldstændig forenede i kærlighed. Ånden havde båret vidnesbyrd til os pány, at Jesu Kristi evangelium er sandt, at vi virkelig ar Guds børn, at der er en hensigt med os og at vi har et guddommeligt mål her på jorden. Der var tårer i vore øjne, og vi følte vi havde et stort fælles formål, netop fordi vi bad sammen.

Mattæus skriver, at Frelseren instruerede sine disciple med disse ord: ,,Hvad som helst to af jer her på jorden bliver enige om at bede om, det skal de få af min himmelske Fader.

Thi hvor to eller tre er forsamlede om mit navn, dér er jeg midt iblandt dem." (Matt. 18:19-20)

Bøn er således det middel, hvorved vi indbyder Ånden til at være hos os. Frelseren anvendte denne lære i åbenbaringerne til profeten Joseph nogle måneder efter organiseringen af kirken, hvor han belærte os om, at hvis vi er rigtigt indstillede, vil vi kun bede om sådanne velsignelser, som vi bør have, og at alt, hvad vi beder om, vil vi få. (Se

L.&P. 29:6; 50:29-30) Vi lærer også at vi hver især først og fremmest i udstrakt grad personligt må berede os og at det går forud for gruppebøn, at dette betyder en ransagelse og rensning af vort eget jeg og at vi i såfald vil være ydmyge nok til at modtage åndelig vejledning fra Helligånden.

Frelseren satte det store eksempel på gruppebøn i Fader Vor. (Se Matt. 6:9-13) Læg mærke til, at han siger ,,vor" og ,,vi", hvilket viser at den ene, som er blevet bedt om at lægge stemme til bønnen, beder for hele gruppen.

Formålet med gruppebøn varierer selvfølgelig efter hvilken gruppe det er, bønnen bedes for. Men det primære formål er at forene alle de tilstedeværende, eller at forene deres tro hen imod et bestemt ønske.

Et eksempel kan være en hjemmelærer og hans præstedømmeleder, som knæler sammen, ydmyger sig for Herren, idet de tænker på hjemmelærerens familier, og senere de to hjemmelæreres bøn, før de tager ud sammen for at besøge familierne. Et andet eksempel kan være åbnings- og afslutnings-bønnerne, der bedes for en forsamling, som f.eks. et nadvermøde eller et kvorumsmøde, hvor igen en enkelt beder om bestemte velsignelser over os alle. Mandens og hustruens fællesbøn er også en gruppebøn, ligesom forældrenes bønner sammen med børnene er det. Missionærkammerater knæler sammen ved hver dags begyndelse og slutning. Bønner ved lederskabsmøder, stavspræsidentskabsmøder, kvorum- eller hjælpeforenings-møder, nadvermøder, søndagsskoler og også generalkonferencemøder, er allesammen gruppebønner og har alle nogle lighedspunkter. en enkelt har ansvaret for at tale for gruppen i taksigelse og bøn om Herrens velsignelse over alle. Det indebærer at man er tilstrækkelig ydmyg og i harmoni med Ånden, så man gennem Helligånden kan modtage kundskab om de velsignelser, der vil være gavnlige for hele gruppen. De andre i gruppen har også ansvaret for, for sig selv at gentage hvert enkelt ord og forene deres tro og bøn om de samme velsignelser. Hvis det blev rigtigt gjort i hver enkelt gruppebøn, ville vi modtage Herrens vidunderlige løfte: ,,Hvad som helst I beder om i tro, forenet i bønnen efter min befaling, det skal I få." (L.&P. 29:6)

Nogle af mine allerdejligste oplevelser er kommet gennem gruppebøn.

En sådan oplevelse havde jeg ved et møde med stavspræsidentskabet og ældste James E. Faust, assistent til De tolvs Råd, ved en stavskonference. Midt under dette møde kom der besked om, at stavens hjælpeforeningspræsidentinde og hendes endnu ufødte barn var i fare for at miste livet på grund af komplikationer ved fødslen. Så snart vi fik beskeden, foreslog ældste Faust, at vi skulle knæle i bøn og forene vores tro, mens stavspræsidenten bad for denne søsters og hendes barns liv. Det var en berigende oplevelse, mens Ånden forenede os fuldstændigt i dette enkle formål at bønfalde Herren for denne familie. Før vores møde var forbi, kom der besked om, at moderen og det for tidligt fødte barn havde det godt.

Jeg mindes en anden meget bevægende gruppebøn. Det var ved et vidnesbyrdmøde i en GUF pigelejr i de californiske bjerge. En ung GUF-pige var kommet i krigshumør, og det var kun lykkedes os at få hende til at tage med på lejr ved en fælles indsats. Den unge dame, som bad åbningsbønnen ved vidnesbyrdmødet, følte sig inspireret til at bede om at ,,dem i denne gruppe, som ikke har et vidnesbyrd, vil ydmyge sig, så de kan blive rørt af Helligånden og modtage et vidnesbyrd, om at Jesus er Kristus, at Joseph Smith er hans profet, at kirkens præsident er en profet, og at evangeliet, som kirken forkynder, er sandt." Jeg er sikker på, vi var mange, der for os selv bønfaldt Herren, om at denne velsignelse måtte blive givet.

Sådanne vidnesbyrd under stjernerne, med høje fyrretræer og rødgraner som baggrund, virkede sandelig inspirerende. Henimod slutningen af mødet, da enhver af os følte os åndeligt berigede, og alle havde tårer i øjnene, rejste den unge, oprørske pige sig og fortalte om den åndelige opvågnen, hun netop havde følt, at hun havde modtaget et vidnesbyrd fra Helligånden om, at kirken virkelig er sand. Hun lovede at rette sig efter alle kirkens retningslinier og leve sådan, at hun ville være værdig til at blive viet i templet. Nogle år senere overværede jeg receptionen efter hendes tempelvielse. Igen opsendte jeg en taksigelse over, at vi havde været forenede i formål og bøn, så vi kunne opleve dette storslåede mirakel i de californiske bjerge.

Ved en anden lejlighed havde jeg af stavspræsidenten fået til opgave at mødes med to brødre, som gennem et stykke tid havde oparbejdet hadefulde følelser for hinanden. Det blev snart klart, at mine råd ikke ville være til nogen nytte, så jeg bad dem slutte sig til mig i bøn. Jeg knælede og talte med Herren, hvorefter jeg bad hver ad dem, bede efter tur. Som vi alle tre sammen bad om enighed og tilgivelse, svandt de gamle uoverensstemmelser bort, og de to brødre følte sig med tårer i øjnene genforenet i samarbejdet i Herrens rige.

Når jeg gennem årene har fået til opgave at tale ved stavskonferencer eller til firesides i forskellige ward, har jeg altid intenst lyttet til åbningsbønnerne. Når den, der beder, sædvanligvis opsender en bøn for taleren, plejer jeg for mig selv at bønfalde Herren om, at denne velsignelse må ske fyldest. Vedkommende beder ofte om, der må være åndeligt fællesskab mellem den, der taler og dem, der lytter; også i sådanne tilfælde bønfalder jeg Herren om, at forsamlingen vil være modtagelig for det, som Ånden vil inspirere mig til at sige.

Det er min erfaring, at bønner i grupper kan være så opløftende og åndeligt berigende, som nogen anden oplevelse, man kan have. Gruppebønnens gode virkning afhænger af forberedelsen hos den, der beder, og af det modtagelige hjerte hos dem, som bønnen bedes for.

Gerald R. Schiefer, der er elektroingeniør, aftjener i øjeblikket en et-års kaldelse som civil-videnskabelig rådgiver for U.S.Navy. Han bor i Virginia Beach ward i Norfolk Virginia stav.

EN ADVARSEL ER EN VELSIGNELSE

AF IMMO LUSCHIN VON EBENGREUTH
Præsident for templet i Schweitz

Det er et privilegium at bære vidnesbyrd om den gudommelige sandhed. Jeg er meget taknemmelig, fordi vi, som leder, har vor elskede præsident Spencer W. Kimball, som, så vidt jeg ved, er en Guds profet. Jeg er, på nuværende tidspunkt, også taknemmelig over, at jeg har det privilegium at tjene i en stilling i kirken, hvor menneskene på jorden kan komme nærmære de ting, som ikke kan oppfattes af vore fem sanser, men som ikke desto mindre, er fuldt ud ligeså virkelige, som ting man kan røre, endog mere virkelige, fordi disse åndelige ting aldrig vil forsvinde.

Det er en meget sørgelig tilstand menneskene befinder sig i, i vor med en højt udviklet teknologi og den højeste levestandard nogen sinde, at så megen viden om og indsigt i det egentlige formål med vort jordiske liv er gået tabt. Det ser ud til at vor tid virkelig er den tid, hvorom man siger: „æd, drik og vær lystig, thi i morgen skal vi dø." (2. Nephi 28:7) Sandheden er, at dette jordiske liv mellem fødsel og død er mere end en tilfældig begivenhed, hvilket mange mennesker bedrages til at tro skal undyttes, så man får størst mulig fornøjelse ud af det.

Sandheden er den, at dette vort jordiske liv blot er en af eksistensens mange faser. Til en vis grad er dette liv baseret på det, vi har opnået i livet førhen, det, som vi kalder forudtilværelsen. Der traf Guds børn beslutning om at komme til denne jord og blive prøvet, om „de vil gøre alt, hvad Herren, deres Gud, vil befale dem." (Abr. 3:25) Og det er lige præcis, hvad vi er ved nu, vi er ved at forberede os til vor næste prøvestand, hvilket vil være den endelige prøvestand for alle.

Jeg vil nu citere fra Mormons Bog, Alma 34:32, hvor en af Guds store mænd, en fremragende prædikant ved navn Amulek, siger som følger: „Dette liv er tiden, da menneskene skulle berede sig til at møde Gug; ja dette livs dag er den dag, da menneskene skal udføre deres arbejde. „Se, dette er meget klart og ikke til at tage fejl af. Derpå fortsætter han: „... Jeg beder jer om ikke at udsætte jeres omvendelsesdag til enden; thi dersom vi ikke benytter vor tid i dette liv, da kommer der efter denne liveste dag, som er givet os til at berede os til evigheden, en mørk nat, hvori intet arbejde kan udføres." Dette betydere, at hvis vi ikke nu arbejder på at gøre os selv fuldkomne, med stor flittighed og opmærksomhed, vil vi ikke senere få endnu en lejlighed til at gøre det.

Denne mørke nat repræsenterer tilstanden mellem den jordiske død og opstandelsen og kan meget vel sammenlignes med den nat, som følger efter de dage vi i øjeblikket oplever. De, der i løbet af dagen har udført gode gerninger, og derfor føler en tilfredsstillelse, vil befinde sig i en tilstand af hvile og ro, hvilket imidlertid ikke udelukker dem fra at være meget avtive i arbejde, som Herren finder det passende at tildele dem. Men de, som ikke udnyttede tiden her i dette liv, vil ikke være i stand til at nyde denne mørke nat, men vil blive plaget af erindringen om ugudelige gerninger og deres egen manglende evne til længere at tilfredsstille deres midlertidige lyster og ønsker. Et sådant menneske vil befinde sig i en meget sørgelig tilstand, fordi „den guddommelige retfærdigheds krav (vækker) hans udødelige sjæl til en levende bevidsthed om hans brøde, hvad der får ham til at vige tilbage for Herrens åsyn, og fylder hans bryst med nag og smerte og angst, som kan lignes ved en uudslukkelig ild, hvis luer opstiger i la evighed." (Mos. 2:38) ...

Dette er en ligså rammende beskrivelse af helvede, som dem man kan finde i litteraturen. Og Amulek fortsætter ... „I kan ikke sige, når I kommer til dette frygtelige tidspunkt: Jeg vil angre og omvende mig til min Gud. Nej, I kan ikke sige det, thi den samme ånd, som er i besiddelse af jeres legeme, når I går ud af dette liv, den samme ånd vil have magt til at tage jeres legeme i besiddelse i den evige verden. Thi dersom I har opsat jeres omvendelsesdag til døden, da er I blevet djævelens ånd underlagt og han besegler jer som sine; thi Herrens ånd har forladt jer og kan ikke være hos jer, og djævelen har fuldkommen magt over jer ... " (Alma 34:32-35).

Det er en meget kærlig Fader, som gennem sine profeter giver os kundskab om alt dette, så vi bliver advaret om, hvad de uundgåelige følger af vore handlinger i dette liv bliver.

En nat under anden verdenskrig, var jeg ved fronten og gik hen en sti, hvor jeg burde have kravlet ... Stjernene skinnede nok til, at man fra en anseelig afstand kunne se skygger bevæge sig, og pludselig lød er ligesom et skarpt piskesmæld lige foran mig. Nogen havde sendt et skud efter mig og havde heldigvis ramt ved siden af, hvorved jeg havde fået en meget velkommen advarsel, som mindede mig om, hvad jeg skulle have gjort. Fra det øjeblik kravlede jeg og var taknemmelig for advarslen, og fordi det kun var en advarsel.

Må Guds ord, „talt ... gennem sine hellige profeters mund fra fordums tid", (Ap. Ger. 3:21) hjælpe os til at genkende en advarsel, når vi trænger til at få en. Må vi legeledes indse vor Herre og Frelsers godhed, derved at han giver os en levende profet, som viderebringer Hans hensigt og vilje. Må Herren velsigne vor profet. Må han velsigne os, så vi vil regne vort nuværende liv på jorden for det, som det virkeligt er, den sidste og afgørende forberedelsestid til den kommende tilværelse. Må den kommende tilværelse blive evigt liv for hver eneste af os; det beder jeg ydmygt om, i Jesu Kristi navn. Amen.

STJERNEN - 125 år

Stjernen dateret 1. januar 1976 indeholdt følgende pudsige historie, som vi gengiver i datidens ortografi.

— I anledning af den ved Geo de Urgels Kapitulation foretagne fængsling af Stedets Bisp, meddelte et fransk Blad følgende Tildragelse. Som et af Overhovederne for den lille Republik Andorra har Bispen hverandet Aar modtaget et Deputat af 891 Franks og en god Liggehøne, hvilket overbragtes ham af tre Sendebud.

Men for et par Aar siden, traf det så uheldigt, at Hønen slap bort undervejs, og det var dem umuligt at få fat i den igen. Sendebudene faldt da på Knæ og bade Himlen at sende dem Hønen tilbage, men da Bønnen var beden, og de rejste sig, kunde de ingensteds opdage Spor af nogen tobenet Skabning, hvorimod en ung vildfaren Gjed bevægende kom hen til dem. De antoge da, at Gjeden var sendt derovenfra, og drog med den til Bispen, som forbauset udbrød: „Men hvad er det, I bringe mig jo en Gjed?" — „Ja," svarede de, „det er en Gjed og dog ikke Gjed;" hvorpå den mest Veltalende forklarede Sammenhængen og bad om Kvittering. Bispen udfærdigede da et Modtagelsesbevis, sålydende: „Af Republiken Andorras Sendebud har jeg modtaget en Gjed, som først var Høne."

Visdomsordet passer for alles evner.

Er vi blevet så svage, at vi ikke er egnet til at kaldes hellige?

Visdomsordet er tillempet efter alle deres evner, som „er eller kan kaldes hellige". Lyt ikke til de lærdomme, som fremsættes af mennesker, eller måske af en ældste, som siger, at Visdomsordet ikke passer i dag, thi et sådant menneske vil til sidst blive ødligt . . .

Jeg ved, at intet andet end en fast, lige kurs kan frelse et menneske i Guds rige.

Herren har sagt os, at stærke drikke ikke er gode. Hvem er han, som tør sige, at de er gode, når Herren siger, at de ikke er det? Den mand, som siger: „Jeg kan drikke vin eller stærke drikke, og det vil ikke skade mig," er ikke klog. Men nogen vil måske sige: „Jeg ved, at det gjorde mig godt, for jeg var udmattet og svag ved en bestemt lejlighed, og det oplivede mig, og jeg blev styrket derved, og det er tilstrækkeligt bevis for mig."

Det er det måske for dig, men det vil det ikke være for en, der er klog, thi al spiritus af den slags vil kun fremkalde en større mathed, når den er holdt op med at indvirke på det menneskelige legeme. Men du ved, at du har gavn af den. Ja, det ved den mand, som har pantsat sin ejendom, og som ved, at han er befriet for sine øjeblikkelige vanskeligheder, men hans midlertidige lindring binder kun trældommens bånd endnu stærkere om ham.

Herren har ikke ordineret stærke drikke til maven, men til at vaske vort legeme med.

Og atter, tobak er ikke for legemet, ej heller for maven, og det er ikke godt for mennesket, men er en urt for kvæstelser og for sygt kvæg, at anvende med omdømme og visdom.

Tobak er en kvalmende, stinkende, afskyelig ting, og jeg er forbavset over, at noget menneskeligt væsen kan tænke på at bruge den. For en ældste især vil det at tygge eller ryge det være en skændsel — han er ikke skikket til sit kald. Han burde først lære at holde Visdomsordet og derefter undervise andre. Gud vil ikke lade den mand, som bruger det, have fremgang.

Og atter, hede drikke er ikke for legemet eller for maven. Der er mange, som undrer sig over, hvad det kan betyde, om det hentyder til te eller kaffe, eller ikke. Jeg siger, det hentyder till te og kaffe.

Hvor kan det være, at vi ofte er så sløve og matte? Det er, fordi vi bryder Visdomsordet, sygdom tærer på vort legeme, vor forstand bliver formørket, og vi fatter ikke de guddommelige ting; djævelen drager fordel af os, og vi falder for fristelsen . . .

Lad os holde fast ved dette: lad de hellige være forstandige; lad os lægge vor dårskab til side, og lad os adlyde Guds befalinger; så vil vi blive velsignet af den store Jehova for tid og evighed.

Vi skal være sunde, stærke og kraftige. Vi skal være i stand til at modstå sygdom, og visdom vil krone vore rådsforsamlinger; vore efterkommere vil blive mægtige, og vil rejse sig og kalde os velsignede. Zions døtre vil blive smukke, og deres sønner vil blive glæden på hele jorden. Vi skal berede os for Jehovas hensigter, for Guds rige, for Jesu genkomst i hans herlighed; fra Zion skal komme den fuldendte skønhed. Gud vil stråle; Zion vil blive ophøjet og blive hele jordens pryd. (Af en tale, holdt af patriarken Hyrum Smith i Nauvoo, og offentliggjort i „Times and Seasons" den 1. juni 1842. Hyrum Smith blev født den 9. februar 1800, og myrdet i Carthage den 17. juni 1844).

Hvem vil stemme for at lukke Kirkens aktiviteter?

Sidste søndag stemte jeg for at lukke Kirken — ikke med vilje, heller ikke af ondskab — men jeg stemte uden at tænke over det, tankeløst, dovent og ligeglad. Jeg stemte for at lukke dens døre, så dens vidnesbyrd kunne blive standset.

Jeg stemte for at lukke den åbne Bibel — den Bibel, som var blevet givet os gennem års kamp og gennem de martyrers blod, som døde, for at vi kunne få den at læse. Jeg stemte for at standse forkyndelsen af evangeliets strålende sandheder. Jeg stemte for, at bør-

nene i søndagsskolen ikke længere måtte lære historierne fra Bibelen og ikke længere løfte deres stemmer til sang.
Jeg stemte for, at korets og menighedens sang skulle standse, og at de ikke mere skulle synge til Herrens pris.
Jeg stemte for, at alle Kirkens missionærer skulle kaldes hjem, alle de lokale funktionærer skulle holde op med at prædike, ethvert hospital, enhver skole skulle lukke. Jeg stemte for, at alle missionærprojekter skulle standses, enhver god, retfærdig og sand indflydelse i vort samfund skulle indskrænkes og til sidst standses.
Jeg stemte for overtroens mørke, for syndens ødelæggende indflydelse, for uvidenhedens fordærv og for egenkærlighedens forbandelse, at de endnu engang kunne kaste deres ødelæggende byrde på skuldrene af en allerede overbebyrdet verden.
Jeg stemte for alt dette. For se, jeg kunne være gået og jeg burde være gået, men jeg gjorde det ikke. Jeg blev hjemme fra Kirken sidste søndag!

Fra Deseret News.

En åbenbaring til boligministeren

Boligminister Helge Nielsen har fonylig udtalt sig om noget han kalder „egnscentre" dvs. bysamfund af en bestemt størelse som ville være det ideelle både miljømæsigt, befolkningsmæsigt-og på andre områder af stor betydning for trivsel. Han sagde bl. a. at ca. 20.000 mennesker ville være passende i et sådant egnscenter.
Vores informationstjener Jørgen W. Schmidt lod ikke denne lejlighed gå fra sig og han skrev straks til boligministeren:
„Deres udtalelser om og betragtninger over „egnscentre" forekommer os medlemmer af Jesu Kristi Kirke af sidste Dages Hellige for helt ovenud fantastisk rigtige. . . .
. . . Joseph Smith udarbejdede i 1833 en plan der skulle benyttes ved opbygningen af kirkens byer. Disse byer var planlagt til at rumme mellem 15-20 000 indbyggere, de samme tal De operer med. Et tilfælde, eller noget andet? I hvert fald interessant."
Jørgen Schmidt medsendte Will. E. Berretts bog „Den genoprettede kirke", hvor Joseph Smiths planer står på siderne 77 - 79, 133.
Boligministeren svarede:
„Jeg vil hermed gerne takke for modtagelsen af Deres brev og for modtagelsen af bogen. Det har glædet mig, at De finder mine synspunkter om egnscentre rigtige. Jeg kan oplyse, at miljøministeriets planstyrelse for øjeblikket arbejder videre med tankerne om egnscentre, og jeg har derfor sendt kopi af Deres brev og bogen til planstyrelsen."
Nu ved boligministeren lidt om hvor de rigtige ideer kommer fra. Men Jørgen Schmidts reaktion er et godt eksempel til efterfølgelse. Lad os benytte enhver lejlighed til at give udtryk for vor kirkes synspunkter, de er nemlig sande.

Kvindens stilling i samfundet

som Mormonkirken ser den

N. ELDON TANNER

„Hvilken kvinde kunne ønske sig nogen større ære eller hyldest end den, hun får ved at have en mand, der elsker og påskønner hende? Verdens ros og ære må svinde hen til noget ubetydeligt, hvis hun sammenligner den med den kærlighed og anerkendelse, der udvises hende i ord og gerning af dem, der står hende nærmest, og som hun holder mest af.
Lige fra begyndelsen har Gud gjort det klart, at kvinder er noget særligt, og han har også meget klart defineret hendes stilling, pligter og skæbne i den guddommelige plan. Paulus siger, at manden ikke er noget uden kvinden og kvinden ikke noget uden manden. Gud nævner, at vi, i forbindelse med dette store parnerskab, aldrig må glemme, at en af kvindens største privilegier, velsignelser og muligheder er at være Guds medarbejder til på lige fod med ham at bringe hans åndelige børn til verden.
Kvindernes „frigørelse", uafhængighed, sexuelle frihed, børnebegrænsning, fri abort og anden underfundig propaganda er altsammen Satans metoder til at ødelægge kvinden, hjemmet og familien — samfundets grundvold.
Nogle af de mest effektive midler foruden radio, tv og kulørte blade er spekulationen i pornografi, hvor kvinden nedværdiges og skammeligt anvendes som sexsymbol — sexudbytte, som nogle siger. Usømmelig påklædning, narkotika og spiritus er de umådelige gifte, der fører til dydernes, kyskhedens og til selve livets ødelæggelse.
Det er mere end vigtigt, at vore unge piger holder sig fra sådanne gifte. De, der er piger i dag, vil være voksne kvinder i morgen, og det er nødvendigt, at de bereder sig til det. Mon I kan forestille jer, hvordan fremtidens verden vil være hvis pigerne i den

grad er umoralske, at de ikke vil belære om dyd i deres hjem, og børnene, hvis der er nogle, ikke vokser op inden for ægteskabets hellige ramme?
Ægteskabet er indstiftet af Gud, og vi må gøre alt, hvad vi kan, for at styrke de bånd, der skal gøre vore hjem stærke og for at øve os i at være levende eksempler, så vi kan lære vore børn Guds veje, som er de eneste, hvorved de kan finde glæde og evigt liv herefter.
Når vi opregner de mange vigtige ansvar en kvinde har i forbindelse med sine pligte som hustru, mor, husholder, søster, og for at vise kærlighed til sin mand og sin næste, må det være tydeligt for enhvermat disse udfordringer skulle kunne tilfredsstille hendes trang til at dyrke de talenter, interesser, skaberevner, og færdigheder, samt den hengivenhed og energi, som så mange kvinder søger at få udløsning for uden for hjemmet.
Kvinden er først og fremmest, som før nævnt, Guds medarbejder, idet hun skal bringe hans åndelige børn til verden. Hun kan ikke modtage nogen større ære. Sammen med denne ære følger et enormt ansvar for at elske og passe disse børn, så de kan lære deres pligter som samfundsborgere, og hvad de må gøre for at komme tilbage til deres himmelske Fader.
En mor har meget større indflydelse på sine børn end nogen som helst andre, og hun må gøre sig klart, at ethvert ord hun taler, enhver ting hun gør, ethvert svar hun giver, og ethvert indtryk hun gør på børnene ved sin påklædning, påvirker børnene og resten af familien.
Brigham Young gav udtryk for den tanke, at moderen styrer menneskers og nationers tilværelse og skæbne.
Vi har lært, at en mand skal forlade sin far og mor og holde sig til sin hustru, og at de skulle være ét kød, en beskrivelse af det forhold, der skulle herske mellem en mand og hans hustru. Det siges, at der bag enhver god mand står en kvinde, og det er min erfaring, at det almindeligvis virkelig er tilfældet.
Der findes ingen større drivkraft for en mand end bevidstheden om, at hans mor, kæreste eller hustru har tillid til ham og holder af ham. Og mændene bør leve således hver eneste dag, at de kan være værdige til denne kærlighed og tillid.
Åndeligt, moralsk, religiøst og i tro er der ikke mange mænd, som kan nå op på siden af en kvinde, der er oprigtigt omvendt til evangeliet! Kvinder er mere villige til at ofre noget, end mænd er, de er mere langmodige i deres ofre, mere ærlige i bøn. De er mandens ligestillede, og ofte overgår de endda manden, når det gælder livskraft, godhed, moral og tro.
Og, piger, husk altid på, at I kan nå meget længere i livet ved hjælp af respekt end ved popularitet. Jeg vil opfordre jer mødre, døtre og kvinder til at forstå, at Satan er besluttet på ad ødelægge jer netop på grund af den mulighed, I har for at påvirke alle os andre til noget positivt i livet.
Piger, hold jer dydige og værdige til en pæn ung mand, der ligesom I selv har holdt sig ren, således at I sammen kan blive beseglet til hinanden med ægteskabets hellige bånd og skabe et hjem, hvortil Gud med glæde vil sende sine åndelige børn.
Hele formålet med jordens skabelse var, at der skulle skaffes et sted, hvor Guds åndelige børn kunne komme og blive iført et jordisk legeme og ved at bestå deres anden prøvestand berede sig til frelse og ophøjelse. Hele formålet med Kristi mission var at skabe mulighed for udødelighed og evigt liv for mennesket. Der kunne ikke skænkes kvinden større ære end at få lov til at medvirke i denne guddommelige plan, og jeg vil uden omsvøb sige, at en kvinde vil kunne finde størstørre tilfredsstillelse og glæde og bibringe menneskeheden mere ved at være en forstandig og værdig mor, der opdrager gode børn, end hun kan i noget andet erhverv.
Jeg kan ikke forestille mig moget dejligere end et hjem, hvor manden efterlever sin religion og ærer sit præstedømme, mens han hustru støtter ham hver eneste dag, et hjem, hvor der er kærlighed og harmoni, og hvor de sammen prøver at opdrage familiens sønner og døtre, så de alle kan komme tilbage til vor himmelske Fader.
Lad mig gentage: Satan prøver at afholde os fra den fulde glæde, der kommer ved at holde Guds bud. Han ved, hvor vigtigt familiesammenholdet er. Han ved, at hele civilisationer har overlevet eller er omkommet i forhold til, hvor stærkt eller svagt familiesammenholdet har været.
Piger, bered jer til at påtage jer en mors rolle ved at opnå kundskab og visdom gennem en god uddannelse. Vi lærer, at Guds herlighed er intelligens. Derfor må vi alle være opmærksomme på det, der sker omkring os og være parate til at forpurre Satans forsøg på at fravriste os vor guddommelige skæbne. Vi mener også, at kvinder skal engagere sig i simfundsanliggender, men husk altid, at hjem og born kommer i første række. Det kan ikke overlades til hvem som helst. Børn, som nyder godt af en mors kærlige omsorg, udvikler sig hurtigere på enhver måde end børn, der er overladt til institutioner eller til sig selv, uden at deres mor har mulighed for at elske dem og give udtryk derfor.
Børn har brug for begge deres forældre. Når faderen er hjemme, må han sammen med moderen tage sig af de små børn, opdrage og hjælpe de ældre og være parat til at lytte og drøfte problemer med dem. Det er ved kærlighed, man etablerer et godt forhold til og god kommunikation med sine børn.
Der findes ingen mere sikker måde, hvorpå en mand kan vise sin mangel på karakterstyrke, opdragelse og gode egenskaber, end når han afslører sin respektløshed for kvinder eller gør noget, der virker nedsættende eller beskæmmende for kvinden. Det er uværdigt af en ægtemand at spille diktator eller at antage, at han står over sin hustru."

